

Gebruiksaanwijzing voor de naaimachine

Klasse 900 of 800

www.matri.nl

Matri Naaimachine

specialisten sinds 1929

Lange Bisschopsstraat 9

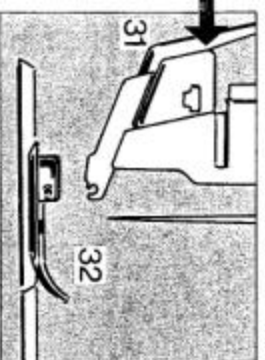
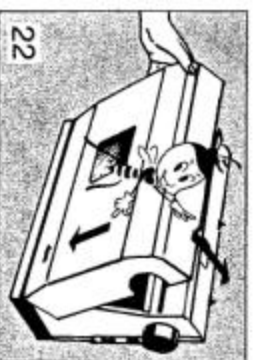
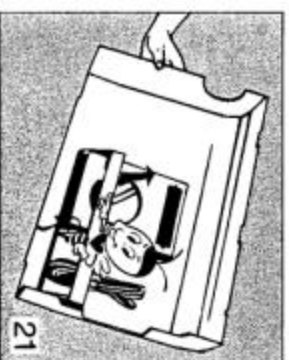
7411 KG Deventer

Tel.: 0570 - 61 63 83

www.lockmachine.info

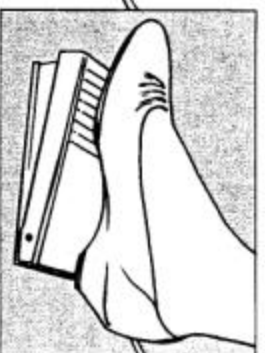
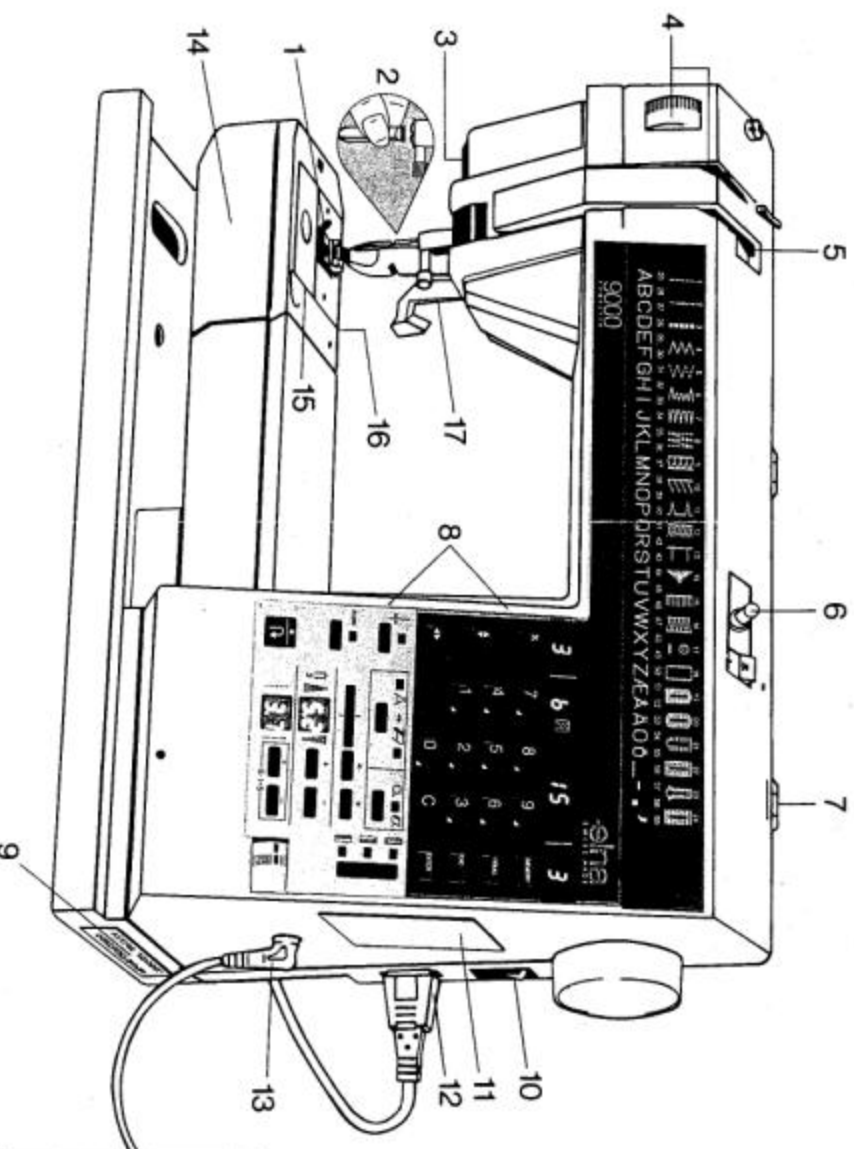
9000
COMPUTER

elna
SWISS MADE

Beschermkap - Naaitafel

- 21 - Neem de hoes en de beschermkap uit de verpakking en let erop hoe het pedaal en het snoer zijn opgeborgen.
- 22 - Plaats de beschermkap op de machine na het naaien.
- 23 - Zie kan ook dienen als naaitafel - zie bladzijde 29.

www.matri.nl
Matri Naaimachine
 specialisten sinds 1929
 Lange Bisschopsstraat 9
 7411 KC Deventer
 Tel.: 0570 - 61 63 83
 www.lockmachine.info

Voornaamste onderdelen

1 Persvoet

Wisselen van het persvoetje

- 31 - Plaats de persvoet omhoog en druk op het hendelje.
- 32 - Plaats een ander zoetje onder de houder en doe de houder omhoog. Het zoetje klikt zich vanzelf vast. (indien nodig, duwt u op de hendel).

2 Naaldensysteem 130/705H

- 3 - Wissel de naald zodra zij stamp of krom is. Houd de naald met de platte kant naar achteren, tussen duim en wijsvinger en druk haar in de naaldhouder tot zij sluit. Draai daarna de schroef stevig aan - zie bladzijde 32.

3 Lampe 12 V, maximaal 5 Watt

4 Draadspanning

5 Spoelwinder met schakelaar

7 Handvat en garenpen

8 Steekprogramma en bedieningspaneel

9 Type-plaatje

- 10 - Controleer of de voltage van de machine overeenkomt met de door u gebruikte spanning (220 Volt).
- 11 - Indien dat niet het geval is, sluit dan de machine niet aan, maar neem contact op met de officiële Elna-dealer.
- 12 - Veiligheidsschakelaar.
- 13 - Steekprogramma door middel van cassette.
- 14 - Als extra verkrijgbaar, alleen voor de Elna 9000 (zie bladzijde 37).
- 15 - Stekker: insteken tot hij niet verder kan.
- 16 - Voetpedaal.
- 17 - Rol het snoer af door hem uit de voeteerstand te trekken. Om hem op te roken steekt u een vinger in het gat onder het pedaal en windt het snoer op.

Schakel het pedaal in en druk de stekker goed aan. Druk op het pedaal met de voetzool (en niet alleen met de punt van de voet).

14 Vrije arm

15 Gripdeksel - grip - spoelklosje

16 Schuifje (transporteurverzinkknop)

17 Persvoetwiel om de persvoet omhoog te doen of te laten zakken.

Mevrouw,

Uw keuze is gevallen op een naaimachine met de meest geavanceerde techniek en één die aan de hoogste kwaliteitseisen voldoet.

Wij wensen u geluk met uw keuze en hopen dat u er veel genoeglijke uren mee zult beleven en dat zij aan uw wensen zal voldoen.

De gebruiksaanwijzing stelt u in staat u alvast eigen te maken met de bediening en de mogelijkheden van uw Elna. Bewaar deze zorgvuldig en raadpleeg deze telkens als zich een probleem voordoet met uw machine. Eventuele wijzigingen voorbehouden.

Veiligheid

Volgens voorschriften van de controle- en veiligheidsinstanties moet de stekker uit het stopcontact verwijderd worden, wanneer u de machine alleen laat staan, schoonmaakt of mechanische, elektrische of elektronische delen of toebehoren verwisselt (zie blz. 40-42).

De machine voldoet aan de richtlijnen 76/889 E. E. G.

Onderhoud en storingen

Indien u nog aanvullende informatie nodig mocht hebben, dan kunt u zich het beste tot uw Elna-leverancier wenden. Geschoold personeel zal u gaarne met raad en daad terzijde staan.

Overeenkomstig de garantiebepalingen zijn ook zij alleen bevoegd tot het uitvoeren van reparaties.

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

TAVARO S.A., Genève/Zwitserland
Fabrikant van de Elna-naaimachines
en Elnapress

Geachte klant,

Let u vooral op onderstaande belangrijke veranderingen:

Blz. 8   Fijninstelling van het knoopsgaten 24, 20, 19

Als de rupsen van het in het geheugen staande knoopsgat niet goed sluiten, corrigeer u deze als volgt:

- a) Als de **onderzijde** niet aansluit, draai ik het wielje (5) naar **boven**.
- b) Als de **bovenzijde** niet aansluit, draai ik het wielje (5) helemaal **naar beneden**, en weer **naar boven**, tot net iets onder het beginpunt, terug.

Blz. 43   Het knoopsgat wordt niet goed genaaid

Wegvallende text:

- U heeft per abuis aan de fijn-afstellingsknop gedraaid voor de knoopsgaten 19, 20 of 24, terwijl de twee merktekens tegenover elkaar moeten staan.

De fijnafstelling kan alleen maar gebruikt worden voor de knoopsgaten 18, 21, 22 en 23.

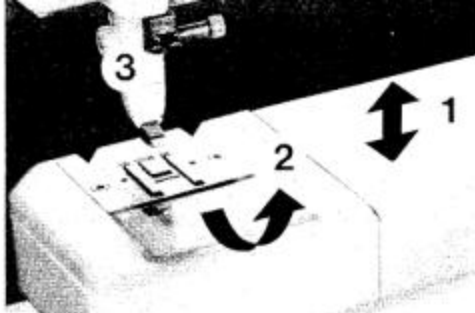
Vervangen door:

Voor de knoopsgaten 24, 20, 19 gebruik ik, indien nodig, de fijninstelling, **nadat** het knoopsgat in het geheugen is geplaatst (Blz. 8).

Voor de knoopsgaten 23, 22, 21, 18 gebruik ik de fijninstelling, indien nodig, **voor** dat ik het knoopsgat in het geheugen plaats (Blz. 9).

8.91 - Hollands - 489 329-2
Printed in Switzerland

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

Geachte mevrouw,
Wilt u goede nota nemen van de volgende
veranderingen en verbeteringen:

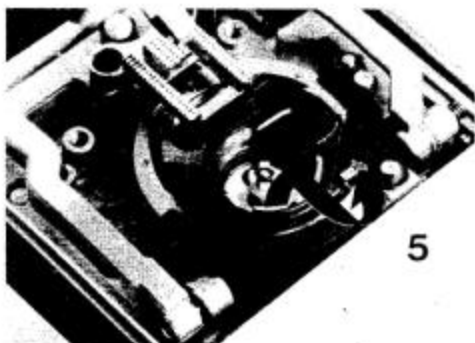
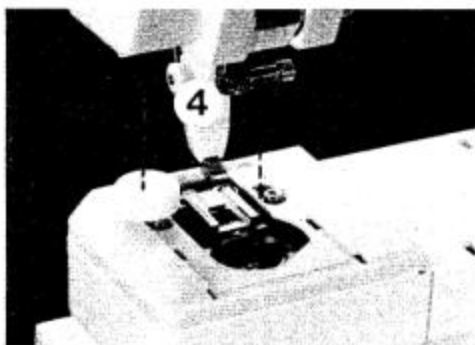
Onderhoud - Gripper

**Belangrijk: De stekker uit het stopcontact
halen.**

**Regelmatig stof- en draadresten uit de gripper
verwijderen. Het naalvoetje en de naald eveneens
verwijderen.**

De naaldstang moet in de hoogste stand staan.

- 1 Vrije arm afdekplaat verwijderen.
- 2 Schuifplaatje verwijderen.
- 3 Naaldplaat verwijderen, waarbij men stevig het
achterste gedeelte van de naaldplaat naar
beneden drukt.
- 4 Afdekplaat verwijderen, waarbij men de twee
schroeven moet losdraaien.
- 5 Neem de griperkapsel uit de gripper. De gripper
ligt dan goed bereikbaar om de transporteur en
de gripper met het stofwastje goed schoon te
maken.

- Doe de griperkapsel weer op zijn plaats:

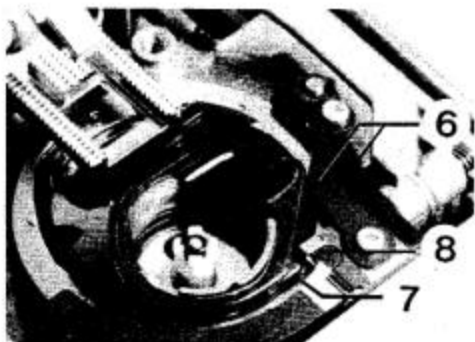
- 6 De rand van de griperkapsel dient onder de
gripervinger geplaatst te worden en
- 7 het neusje dient zich op de juiste plaats
links in de uitsparing te bevinden.
- Controleert u of de griperkapsel juist erin is
gezet en de gripper soepel loopt door aan het
handwiel te draaien.

- Afdekplaat terugplaatsen op de machine:

- 4 Afdekplaat weer terug plaatsen in de originele
positie en met de twee schroeven vastdraaien.

- Steekplaat terug plaatsen:

- 3 Erop drukken totdat deze vastklikt.
- 2 Schuifplaatje weer terugplaatsen alsmede
- 1 de vrije arm afdekplaat.

1.91 - Hollands - 489549-1
Printed in Switzerland

www.matri.nl

Matri Naaimachine

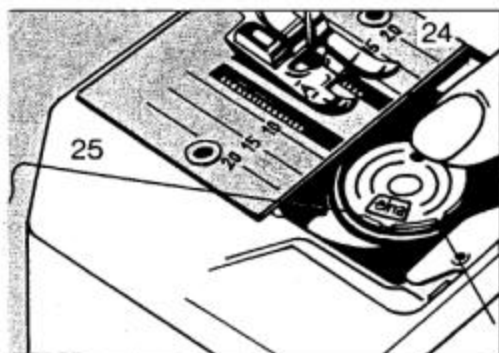
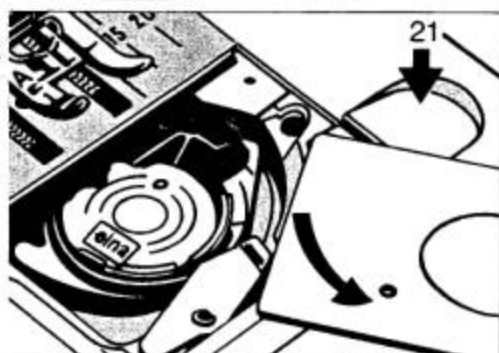
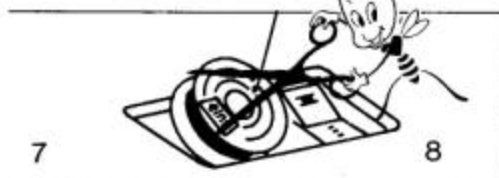
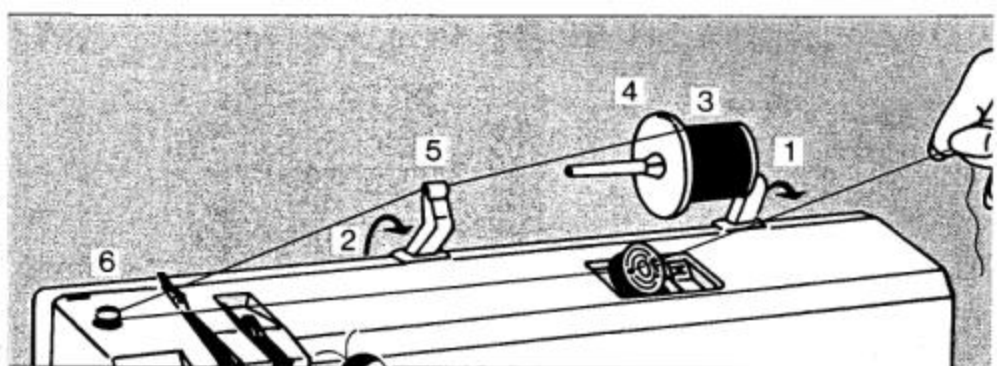
specialisten sinds 1929

Lange Bisschopsstraat 9

7411 KG Deventer

Tel.: 0570 - 61 63 83

www.lockmachine.info

Voorbereiding voor het naaien

Voor het gebruik van de hulpstukken, zie pagina 35 en 36.

Opwinden van het spoelklosje

Voor het normale naaiwerk kiest u een garen van normale dikte (en geen dik garen).

• Om het spoelklosje te verwisselen

Plaats u de persvoet omhoog en zet de draadhefboom in de hoogste stand door het handwiel naar u toe te draaien.

21 Open het grijperdeksel en neem het spoelklosje eruit.

• Om het spoelklosje op te winden

Klap de garenpen (1) en de draadgeleider (2) naar boven. Plaats het garen (3) op de garenpen en houdt haar op de plaats met één van de garenschoteltjes (4).

5-6 Haal de draad door de geleiders.

7 En door het gaatje van het spoelklosje, aan de zijde waar Elna opstaat. Plaats het spoelklosje op de spoelwinder, met de Elna kant naar boven.

8 Zet de schakelaar op het teken «spoelen».

22 Het symbool «spoelen» licht dan op.

Houd het draadeinde stevig vast en laat het spoeltje een aantal omwentelingen maken door op het voetpedaal te drukken.

23 Knip de overtollige draad weg en ga verder met spoelen.

– Het spoelklosje stopt als het vol is en de schakelaar springt weer op «naaien», de lengte van de steek wordt automatisch, verlicht weergegeven.

– Als u stopt voordat het spoeltje vol is, moet u de schakelaar met de hand omzetten op «naaien» om het spoelklosje te kunnen verwijderen.

Inrijgen van de onderdraad (spoeltje)

Plaats het spoelklosje met de naam «Elna» naar boven, in de grijper.

24 Met een vinger houdt u het spoelklosje tegen en trekt u de draad in de draadgleuf.

25 Trek haar in de spanning, door haar vlak, naar links achter van de vrije arm te trekken en laat ± 10 cm garen overhangen.

www.matri.nl

Matri Naaimachine

specialisten sinds 1929

Lange Bisschopsstraat 9

7411 KG Deventer

Tel.: 0570 - 61 63 83

www.lockmachine.info

Inrijen van de bovendraad

Let erop dat de draadhelboom en de persvoet omhoog staan.

1-5 Nadat u de klos garen op de garenpin heeft geplaatst en de draad heeft ingeregen tot de draadgeleider (5, blz. 2) gaat u te werk zoals hiernaast afgebeeld.

6 Draadgeleider.

7 Bovenspanning.

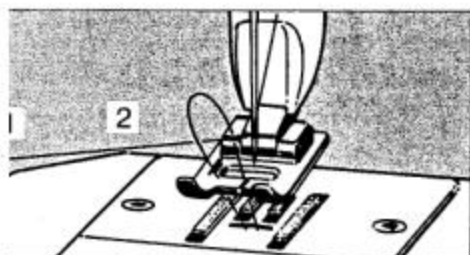
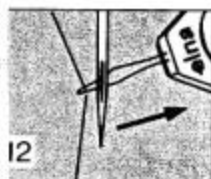
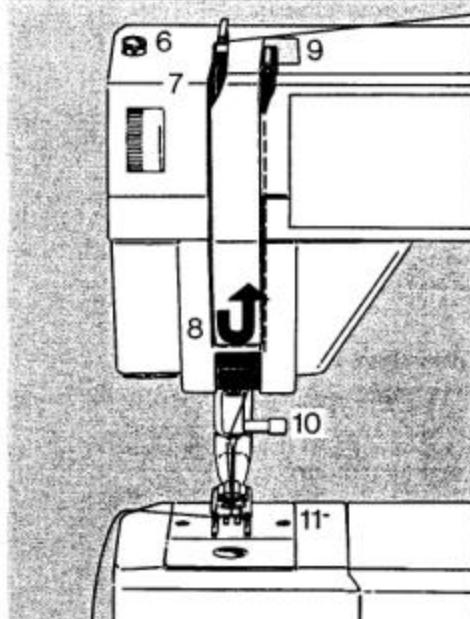
8 Aantrekveer.

9 Draadhelboom – de draad gaat langs de achterkant van de ruimte in de bovenkap en van links naar rechts door de opening van de draadhelboom.

10 Naaldklem, de draad goed door de opening van de naaldklem doen.

11 De naald: inrijgen van voor naar achteren.

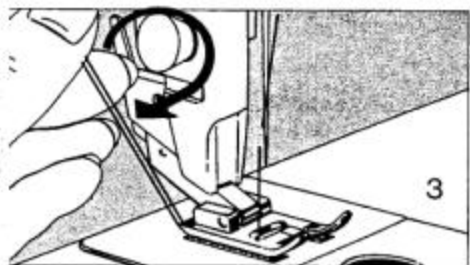
12 Als u de draadinsteker gebruikt, steek deze dan achterlangs door het oog van de naald. Doe vervolgens de draad door het oog van de naald en trek deze naar achteren terug.

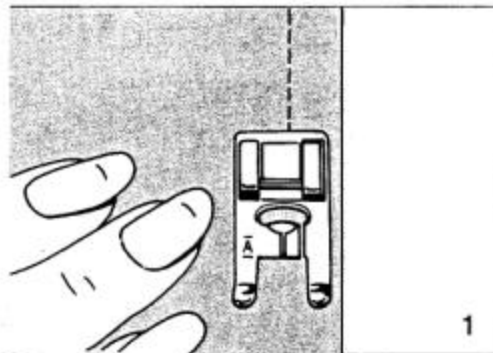
Ophalen van de onderdraad (spoel)

1 Trek de bovendraad van de naald naar achteren en naar links en geef een korte druk op het pedaal om de naald omlaag en omhoog te doen gaan.

2 De spoeldraad komt boven en vormt een lus op de naaldplaat.

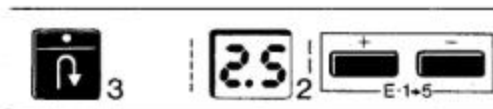
Beginnen met naaien

De voorgeschreven voet is aangegeven op het bedieningspaneel. Voor de speciale voetjes, raadpleegt u de instructies in de gebruiksaanwijzing.

Als de machine is ingeregend werk dan niet zonder stof onder de persvoet en plaats de persvoet altijd naar beneden tijdens het naaien.

Om te beginnen met naaien houdt u de draden achter de persvoet vast om de eerste paar steken te maken.

- 1 U geleidt de stof lichtjes door ze naast de persvoet vast te houden, zonder de stof te remmen.

Rechte steek vooruit

door de schakelaar in te schakelen.

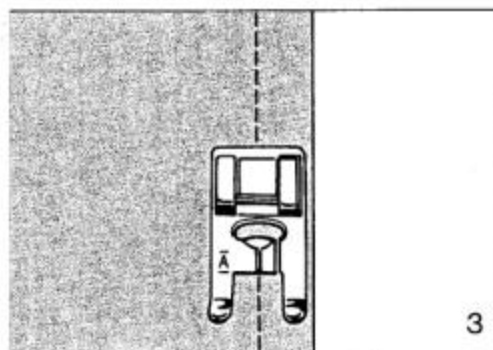
- 1 De rechte steek, vooraf geprogrammeerd, ingesteld op 2,5 mm lengte wordt aangegeven in het steekkeuzevenster.

Druk de voetweerstand in en start met naaien.

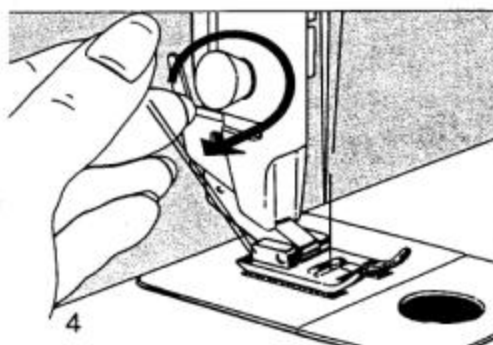
Veranderen van de steeklengte

- 2 Door op de + of - toets te drukken kunt u de steeklengte vergroten (+) of verkleinen (-) al naar gelang de stof die u moet naaien. Ditzelfde geldt ook voor andere vooraf geprogrammeerde steken, behalve voor de steken gemerkt met «A» automatische.

Retournaaien

- 3 Door een lichte druk op de retourknop, naait uw machine automatisch achteruit, zo lang u de voetweerstand ingedrukt houdt. Om weer normaal naar voren te naaien, moet u eerst uw voet van de voetweerstand halen, en dan weer opnieuw de voetweerstand indrukken. De naaimachine naait dan weer normaal vooruit (Alleen bij rechte steek).

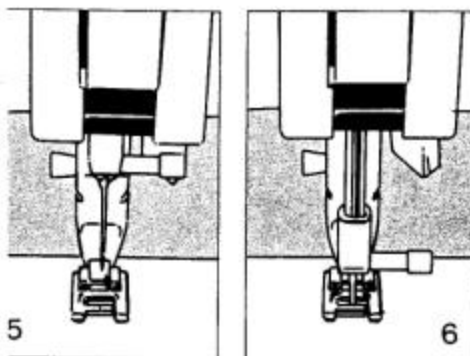
Afhechten van een motief of steek

Als u op de knop 3 drukt, wordt gelijk het transport onderbroken en naait de machine op de zelfde plaats enige steken (afhechten). De machine stopt dan automatisch. Drukt u daarna de voetweerstand weer in, dan kunt u weer normaal verder naaien.

Wegnemen van het naaiwerk

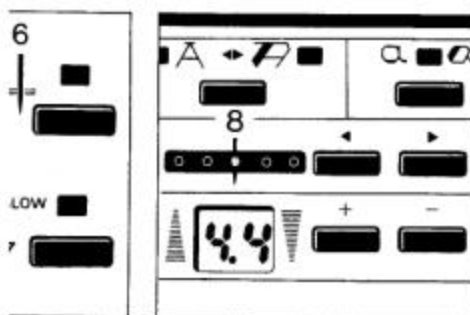
- 4 Plaats de draadhefboom in de hoogste stand, zet de persvoetlichter omhoog. Trek het naaiwerk naar achteren weg. Geleid de draden boven langs de draadafsnijder en geef een klein rukje naar links. De draden worden afgesneden maar klemmen zich vast in de draadafsnijder, gereed om door te gaan met stikken.

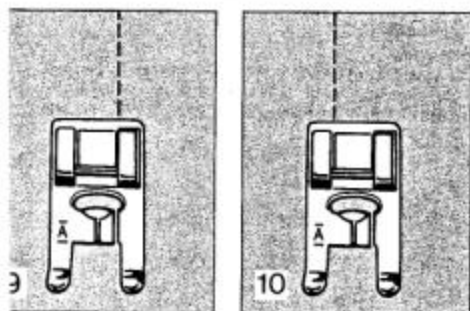
Automatische naaldstop (lifmatic)

- 5 De naald stopt altijd in de hoogste stand.
- 6 Door een druk op de naaldpositieknop zal de naald in de laagste stand stoppen. Drukt u opnieuw op de toets, dan zal de naald weer in de hoogste stand stoppen.

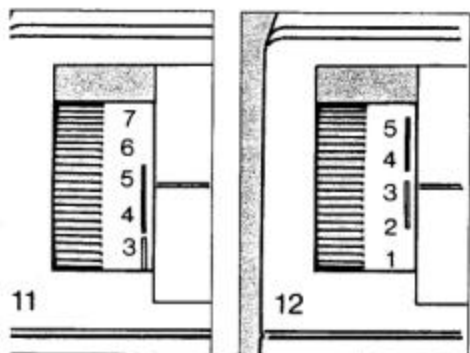
Naaisnelheid

- 7 De hoge snelheid wordt automatisch ingesteld door de hoofdschakelaar aan te zetten.
- maar u kunt met een lage snelheid naaien door de toets «slow» in te drukken.
- De snelheid kunt u traploos regelen door de voetweerstand meer of minder in te drukken.

Naaldstand

- 8 Door de toets «naaldstand» in te drukken, kunt u de naald
  - 9 • naar rechts of
  - 10 • naar links
- verschuiven.
(Kijk ook op pagina 21.)

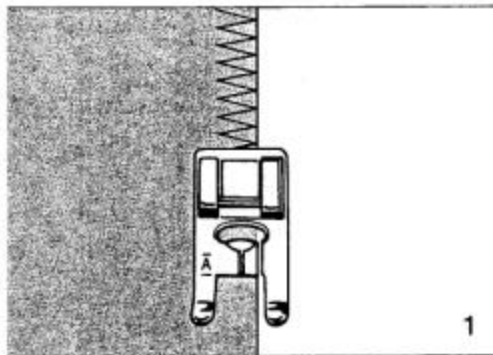

Draadspanningen

Stoffen verschillen van land tot land.
De bovenspanning is dus uitgebalanceerd in twee zones.

- 11 De witte zone 4-5-6 – voor de meest gebruikte stoffen, middel, vast of zwaar.
  - 12 De blauwe zone 2-3 – voor de middelzware stoffen, dun, fijn en voor knoopsgaten.
- U kunt de draadspanning regelen door aan de spanningsknop te draaien. Hoe hoger het getal (9) hoe zwaarder de bovenspanning en hoe lager het getal (0) hoe lichter de spanning.

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
 Lange Bisschopsstraat 9
 7411 KG Deventer
 Tel.: 0570 - 61 63 83
 www.lockmachine.info

Kies alle steken op dezelfde manier

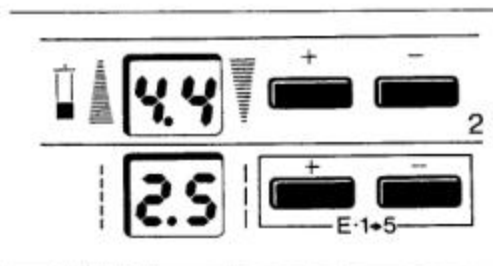
- met uitzondering van de knoopsgaten, pagina 8 tot 11.
- Toets op het bedieningspaneel het nummer in van de gewenste steek of motief, zoals bijvoorbeeld:

de zigzag steek

1 toets nr. 4 in op het paneel.

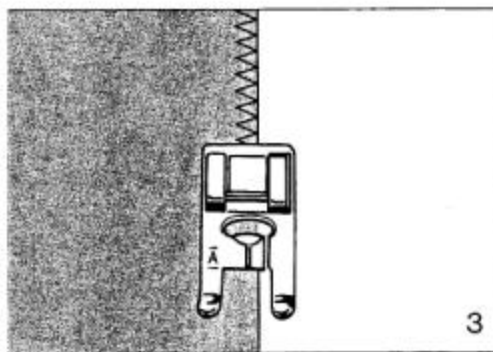
De andere aanwijzingen verschijnen vanzelf in het venster zoals:

- het ingetoetste nummer
- het aanbevolen voetje A
- de aanbevolen steeklengte
- de aanbevolen steekbreedte
- de naaldstand.

Nu kunt u de gekozen steek naaien

2 Al naar gelang het gewenste soort naaiwerk of borduursel of al naar gelang de stof of het garen, kunt u de steek vergroten (+) of verkleinen (-).

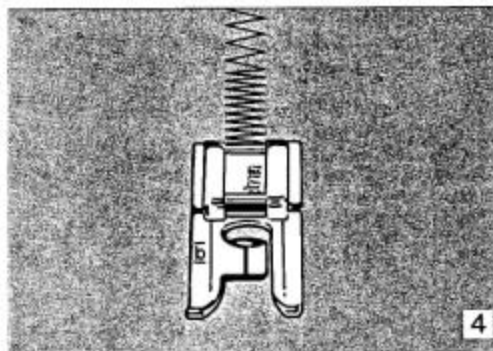

Afwerken van de stofkanten

3 Plaats de stof onder de persvoet zoals hiernaast afgebeeld.

Belangrijk

Voor fijne en zeer zachte stoffen maakt u de lengte en de breedte van de zigzag kleiner en gebruikt u de voet Y met een smalle gleuf om de stof beter vlak te houden.

Voor de cordonsteek

4 Zet u de steeklengte kleiner (-) tot 0.4 of 0.3 bijvoorbeeld. De afgebeelde voet is voet b.

Belangrijk:

N. B.: De cordonsteken, zoals monogrammen en brede zware steken (feston-slingers) moeten worden gemaakt op een stevige stof. Een minder stevige stof of een zachte stof dient te worden versterkt met vlieseline of gaas (of met nietglanzend papier dat naderhand moet worden verwijderd).

www.matri.nl

Matri Naaimachine

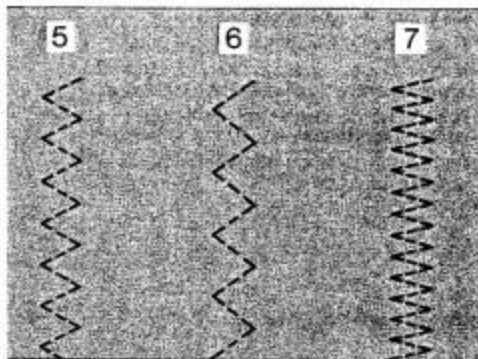
specialisten sinds 1929

Lange Bisschopsstraat 9

7411 KG Deventer

Tel.: 0570 - 61 63 83

www.lockmachine.info

Stofkanten afwerken met genaaide zigzag

- 5 Kies nummer 5 op het toetsenbord
 – De persvoet A wordt aangegeven – indien nodig kan beter de voet Y worden gebruikt (zie blz. 35).
 De steeklengte en -breedte worden aangegeven.
 6 – Deze kunnen worden aangepast, groter (+)
 7 – of kleiner (–)

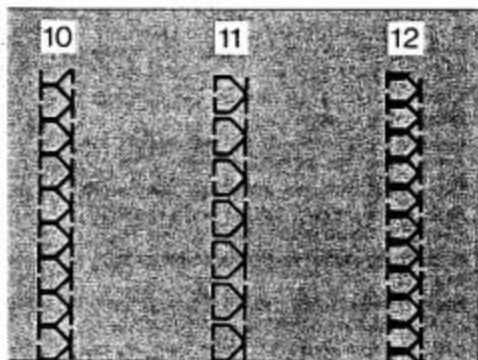
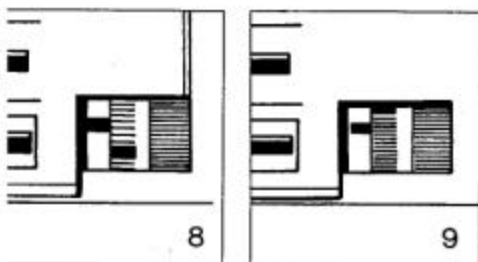
Fijnafstelling

U kunt de dichtheid van de zigzag of de lengte van de andere steken nog fijner afstellen als dit nodig is voor de stof of het garen.

Deze fijnafstelling is ook van belang om een volmaakte afstelling te krijgen bij enkele siersteken, open naden enz.

U draait de fijnafstellingsknop ten opzichte van het merkteken 8 naar omlaag om de steek langer te maken, naar 9 omhoog om de steek korter te maken.

Voorbeeld:

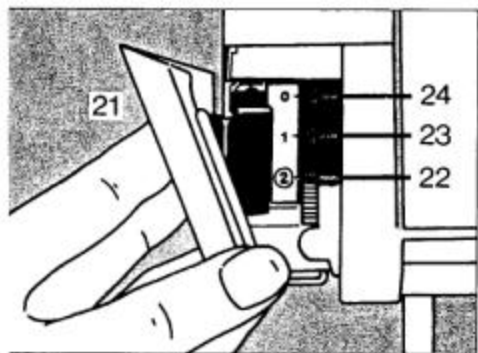
Overlock steek nr. 9

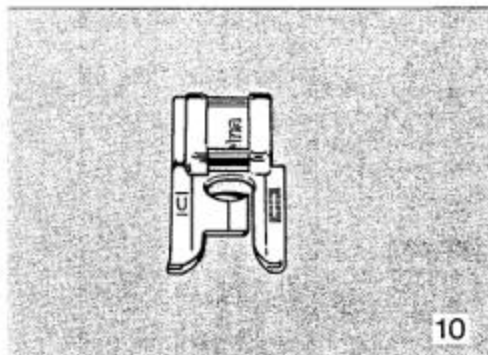
- 10 de juiste steek
 11 de steek is te lang.
 Draai de fijnafstellingsknop omhoog om de steek kleiner te maken.
 12 De steek is te kort.
 Draai de fijnafstellingsknop omlaag om de steek te vergroten.

Persvoetdruk

Deze kan, indien nodig, aan de stof worden aangepast en wel als volgt:

- 21 Open het frontkapje
 22 De persvoetstanddrukregeelaar op stand 2 is over het algemeen geschikt voor de meeste stoffen.
 Om de druk te veranderen geeft u een lichte druk naar rechts op de regelaar om deze te verschuiven.
 23 Op «1» om de druk te verlagen
 voor bepaalde dunne stoffen en velours, of voor bepaalde dikke wollen stoffen.
 24 op «0» om de stof uit de vrije hand te sturen
 voor monogrammen, snel stoppen met de gewone naaivoet of de cordon-voet (zie blz. 30, 31).

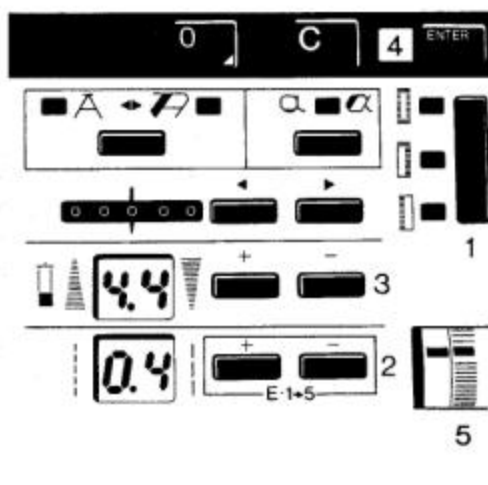
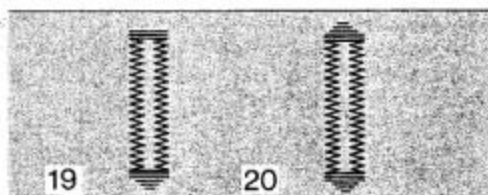
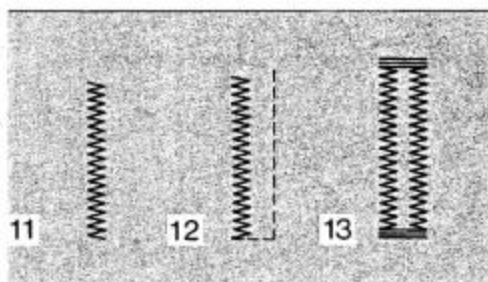
Maken van knoopsgaten

10 Gebruik de knoopsgatervoet «U».

Maak een proef op een stukje stof, in dezelfde afstelling als voor het definitieve knoopsgat.

N.B.: Indien de stof te zacht is versterkt u haar door er gaas of vieseline tussen te leggen.
Leg de stof onder de voet en doe de persvoet omlaag.

Normaal knoopsgat nr. 24

Knoopsgat met afgeronde hoeken nr. 20 (alleen voor Elna 9000)

Kleermakersknoopsgat nr. 19 (alleen voor Elna 9000)

Zij worden op dezelfde manier gemaakt.
Voor de andere knoopsgaten, nrs. 21, 22, 23, 24 (22 en 23 voor de Elna 8000) zie blz. 9 en 11.

Toets in, bijvoorbeeld nr. 24 op het toetsenbord

- 1 Het lichtje gaat branden.
- 5 De merktekens op de fijn-afstelling moeten gelijk staan.
- 2 De lengte van de steek is aangegeven. Als u deze wilt veranderen drukt u op de toets + of - al naar gelang de stof.
- 3 Als u de breedte van de steek wilt veranderen, drukt u op de toets - of +.
- 11 Naai de eerste rups van het knoopsgat en stop als de gewenste lengte is bereikt.
- 1 Druk op de toets. Het 2e lampje gaat branden.
- 12 Naai verder en stop aan het einde naast de aanvang van de eerste rups.
- 1 Druk op de toets. Het derde lampje gaat branden.
- 13 Maak de tweede rups door op het pedaal te drukken totdat de machine vanzelf stopt.
- 4 Leg het knoopsgat in het geheugen vast door op de toets «Enter» te drukken.

Torn het knoopsgat open

- 37 Het knoopsgat kan automatisch herhaald worden op dezelfde stof of hetzelfde werk. Zij wordt uit het geheugen gewist als u de stroom afsluit of als u overgaat tot het maken van een andere steek.

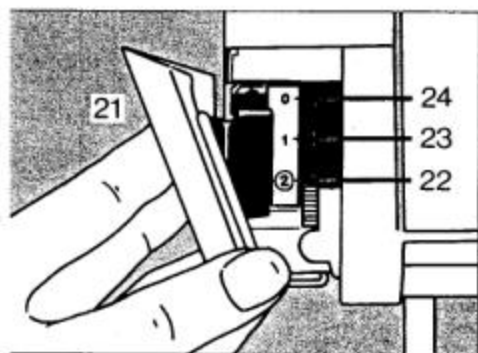
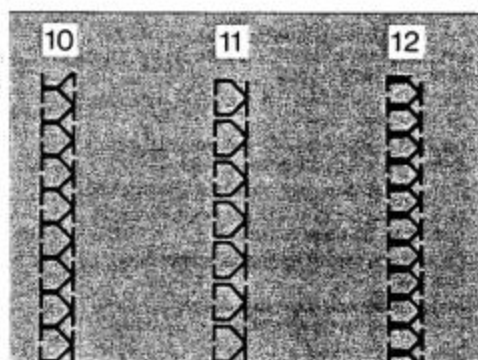
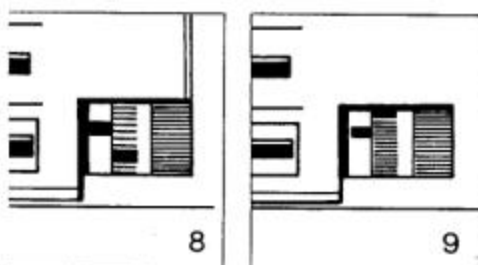
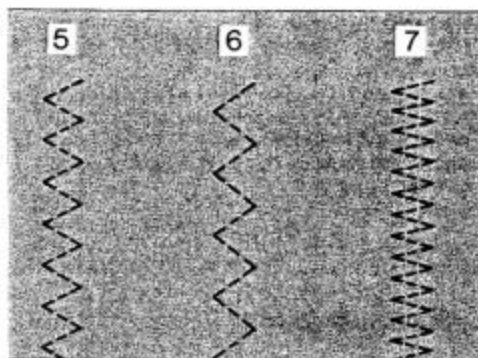
Kleermakersknoopsgat nr. 23

Stretchsteekknoopsgat nr. 22

Kleermakersknoopsgat met ronde hoek nr. 21 (alleen voor Elna 9000).

www.matri.nl

Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

Stofkanten afwerken met genaaide zigzag

5 Kies nummer 5 op het toetsenbord

- De persvoet A wordt aangegeven - indien nodig kan beter de voet Y worden gebruikt (zie blz. 35).

De steeklengte en -breedte worden aangegeven.

6 - Deze kunnen worden aangepast, groter (+)

7 - of kleiner (-)

Fijnafstelling

U kunt de dichtheid van de zigzag of de lengte van de andere steken nog finer afstellen als dit nodig is voor de stof of het garen.

Deze fijnafstelling is ook van belang om een volmaakte afstelling te krijgen bij enkele siersteken, open naden enz.

U draait de fijnafstellingsknop ten opzichte van het merkteken 8 naar omlaag om de steek langer te maken, naar 9 omhoog om de steek korter te maken.

Voorbeeld:

Overlock steek nr. 9

10 de juiste steek

11 de steek is te lang.

Draai de fijnafstellingsknop omhoog om de steek kleiner te maken.

12 De steek is te kort.

Draai de fijnafstellingsknop omlaag om de steek te vergroten.

Persvoetdruk

Deze kan, indien nodig, aan de stof worden aangepast en wel als volgt:

21 Open het frontkapje

22 De persvoetstanddrukregeelaar op stand 2 is over het algemeen geschikt voor de meeste stoffen.

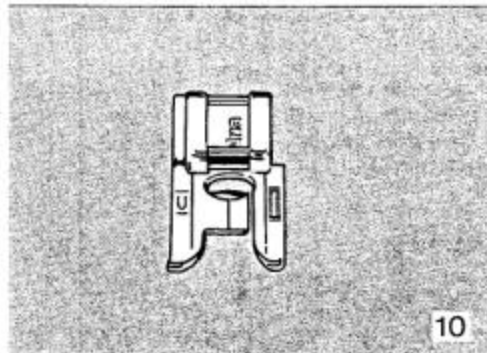
Om de druk te veranderen geeft u een lichte druk naar rechts op de regelaar om deze te verschuiven.

23 Op «1» om de druk te verlagen

voor bepaalde dunne stoffen en velours, of voor bepaalde dikke wollen stoffen.

24 op «0» om de stof uit de vrije hand te sturen

voor monogrammen, snel stoppen met de gewone naaivoet of de cordon-voet (zie blz. 30, 31).

Maken van knoopsgaten

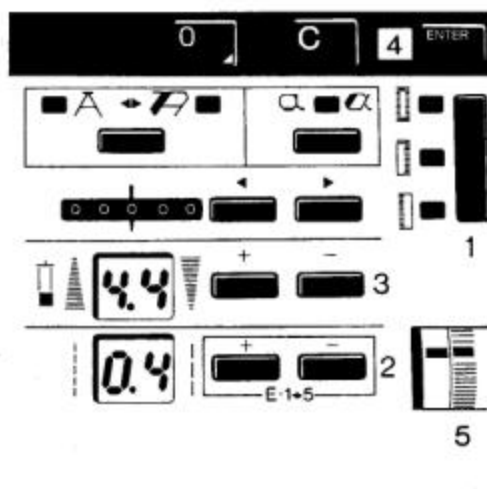
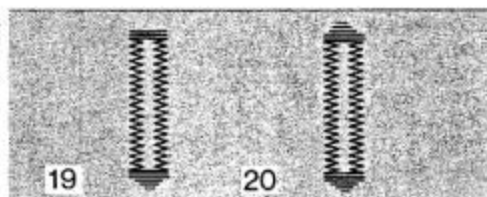
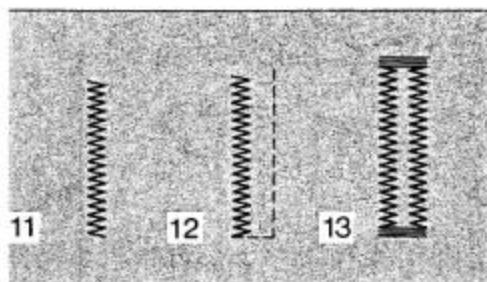
10 Gebruik de knoopsgatenvoet «U».

Maak een proef op een stukje stof, in dezelfde afstelling als voor het definitieve knoopsgat.

N.B.: Indien de stof te zacht is versterkt u haar door er gaas of viesselane tussen te leggen.

Leg de stof onder de voet en doe de persvoet omlaag.

Normaal knoopsgat nr. 24

Knoopsgat met afgeronde hoeken nr. 20 (alleen voor Elna 9000)

Kleermakersknoopsgat nr. 19 (alleen voor Elna 9000)

Zij worden op dezelfde manier gemaakt. Voor de andere knoopsgaten, nrs. 21, 22, 23, 24 (22 en 23 voor de Elna 8000) zie blz. 9 en 11.

Toets in, bijvoorbeeld nr. 24 op het toetsenbord

- 1 Het lichtje gaat branden.
- 5 De merktekens op de fijn-afstelling moeten gelijk staan.
- 2 De lengte van de steek is aangegeven. Als u deze wilt veranderen drukt u op de toets + of - al naar gelang de steek.
- 3 Als u de breedte van de steek wilt veranderen, drukt u op de toets - of +.
- 11 Naai de eerste rups van het knoopsgat en stop als de gewenste lengte is bereikt.
- 1 Druk op de toets. Het 2e lampje gaat branden.
- 12 Naai verder en stop aan het einde naast de aanvang van de eerste rups.
- 1 Druk op de toets. Het derde lampje gaat branden.
- 13 Maak de tweede rups door op het pedaal te drukken totdat de machine vanzelf stopt.
- 4 Leg het knoopsgat in het geheugen vast door op de toets «Enter» te drukken.

Torn het knoopsgat open

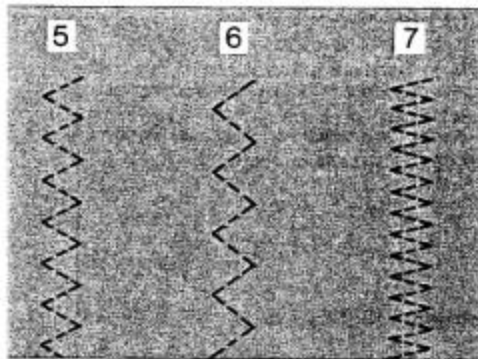
- 37 Het knoopsgat kan automatisch herhaald worden op dezelfde stof of hetzelfde werk. Zij wordt uit het geheugen gewist als u de stroom afsluit of als u overgaat tot het maken van een andere steek.

Kleermakersknoopsgat nr. 23

Stretchsteekknoopsgat nr. 22

Kleermakersknoopsgat met ronde hoek nr. 21 (alleen voor Elna 9000).

Stofkanten afwerken met genaaide zigzag

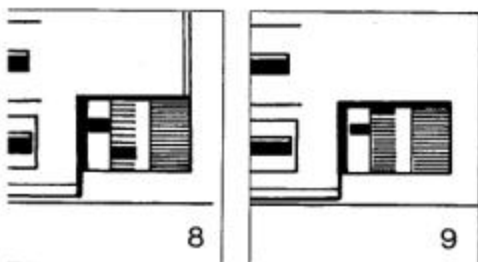
5 Kies nummer 5 op het toetsenbord

– De persvoet A wordt aangegeven – indien nodig kan beter de voet Y worden gebruikt (zie blz. 35).

De steeklengte en -breedte worden aangegeven.

6 – Deze kunnen worden aangepast, groter (+)

7 – of kleiner (–)

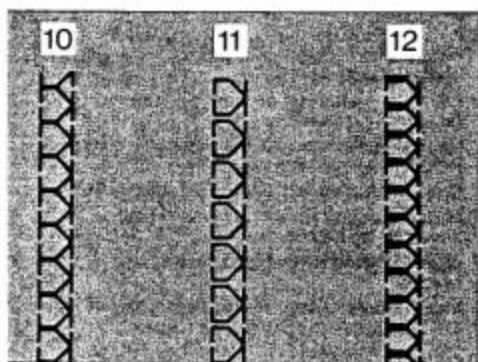
Fijnafstelling

U kunt de dichtheid van de zigzag of de lengte van de andere steken nog fijner afstellen als dit nodig is voor de stof of het garen.

Deze fijnafstelling is ook van belang om een volmaakte afstelling te krijgen bij enkele siersteken, open naden enz.

U draait de fijnafstellingsknop ten opzichte van het merkteken 8 naar omlaag om de steek langer te maken, naar 9 omhoog om de steek korter te maken.

Voorbeeld:

Overlock steek nr. 9

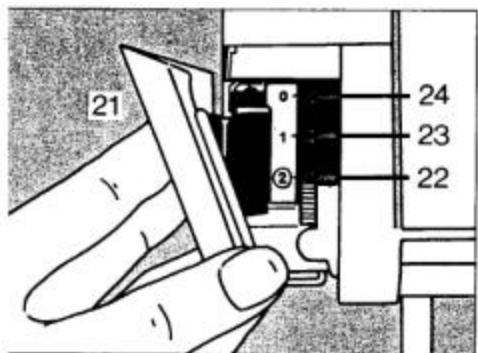
10 de juiste steek

11 de steek is te lang.

Draai de fijnafstellingsknop omhoog om de steek kleiner te maken.

12 De steek is te kort.

Draai de fijnafstellingsknop omlaag om de steek te vergroten.

Persvoetdruk

Deze kan, indien nodig, aan de stof worden aangepast en wel als volgt:

21 Open het frontkapje

22 De persvoetstanddrukregeelaar op stand 2 is over het algemeen geschikt voor de meeste stoffen.

Om de druk te veranderen geeft u een lichte druk naar rechts op de regelaar om deze te verschuiven.

23 Op «1» om de druk te verlagen

voor bepaalde dunne stoffen en velours, of voor bepaalde dikke wollen stoffen.

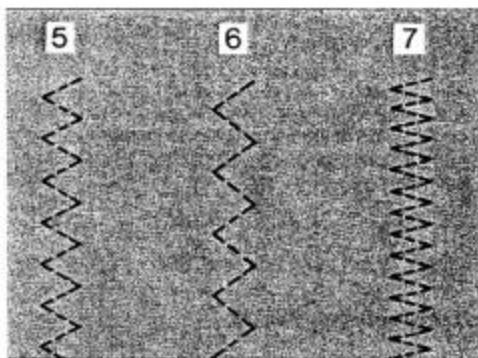
24 op «0» om de stof uit de vrije hand te sturen

voor monogrammen, snel stoppen met de gewone naaivoet of de cordon-voet (zie blz. 30, 31).

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
 Lange Bisschopsstraat 9
 7411 KG Deventer
 Tel.: 0570 - 61 63 83
 www.lockmachine.info

Stofkanten afwerken met genaaide zigzag

- 5 Kies nummer 5 op het toetsenbord
 – De persvoet A wordt aangegeven – indien nodig kan beter de voet Y worden gebruikt (zie blz. 35).
 De steeklengte en -breedte worden aangegeven.
 6 – Deze kunnen worden aangepast, groter (+)
 7 – of kleiner (-)

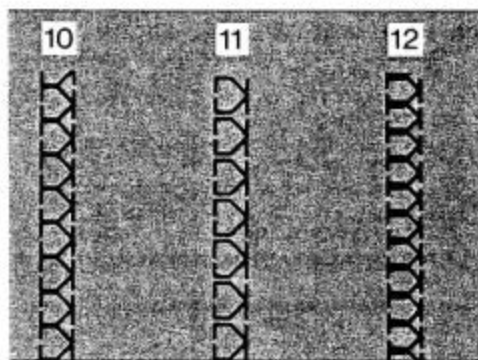
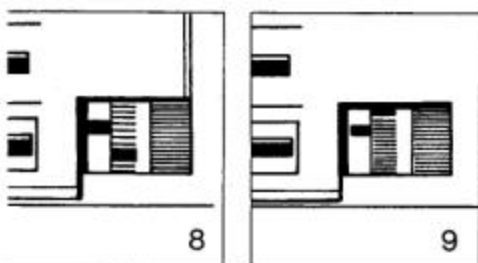
Fijnafstelling

U kunt de dichtheid van de zigzag of de lengte van de andere steken nog fijner afstellen als dit nodig is voor de stof of het gareen.

Deze fijnafstelling is ook van belang om een volmaakte afstelling te krijgen bij enkele siersteken, open naden enz.

U draait de fijnafstellingsknop ten opzichte van het merkteken 8 naar omlaag om de steek langer te maken, naar 9 omhoog om de steek korter te maken.

Voorbeeld:

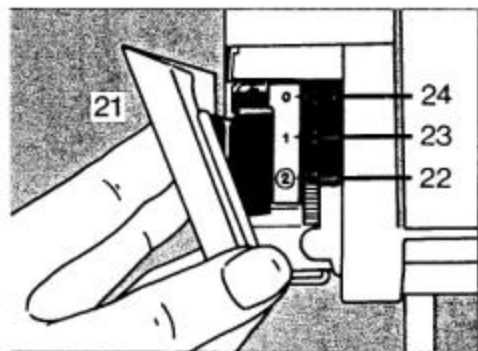
Overlock steek nr. 9

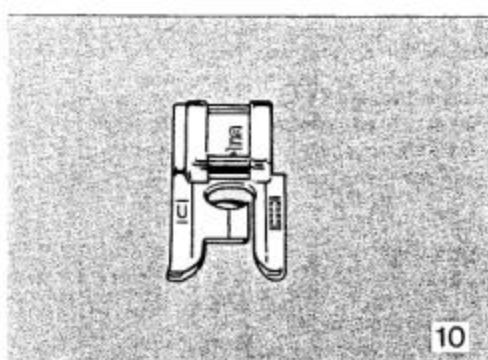
- 10 de juiste steek
 11 de steek is te lang.
 Draai de fijnafstellingsknop omhoog om de steek kleiner te maken.
 12 De steek is te kort.
 Draai de fijnafstellingsknop omlaag om de steek te vergroten.

Persvoetdruk

Deze kan, indien nodig, aan de stof worden aangepast en wel als volgt:

- 21 Open het frontkapje
 22 De persvoetstanddrukregeelaar op stand 2 is over het algemeen geschikt voor de meeste stoffen.
 Om de druk te veranderen geeft u een lichte druk naar rechts op de regelaar om deze te verschuiven.
 23 Op «1» om de druk te verlagen voor bepaalde dunne stoffen en velours, of voor bepaalde dikke wollen stoffen.
 24 op «0» om de stof uit de vrije hand te sturen voor monogrammen, snel stoppen met de gewone naaivoet of de cordon-voet (zie blz. 30, 31).

Maken van knoopsgaten

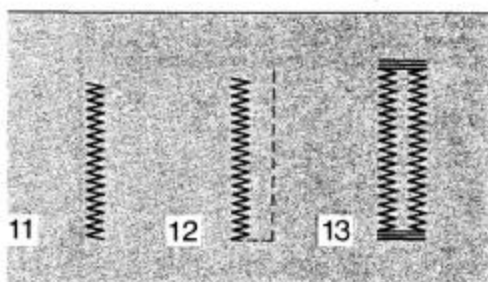
10 Gebruik de knoopsgatenvoet «U».

Maak een proef op een stukje stof, in dezelfde afstelling als voor het definitieve knoopsgat.

N.B.: Indien de stof te zacht is versterkt u haar door er gaas of vlieseline tussen te leggen.

Leg de stof onder de voet en doe de persvoet omlaag.

Normaal knoopsgat nr. 24

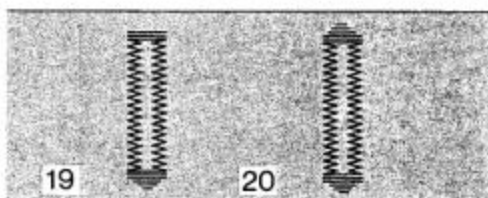

Knoopsgat met afgeronde hoeken nr. 20 (alleen voor Elna 9000)

Kleermakersknoopsgat nr. 19 (alleen voor Elna 9000)

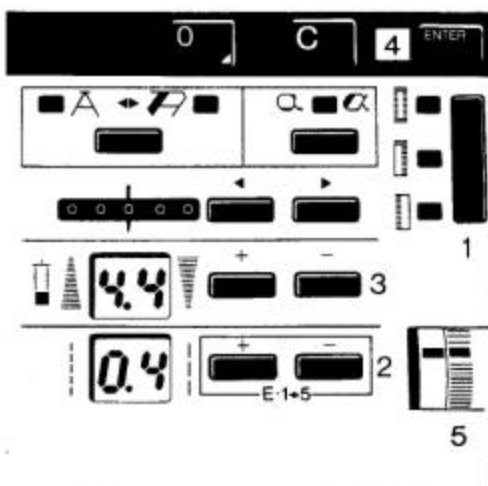
Zij worden op dezelfde manier gemaakt.

Voor de andere knoopsgaten, nrs. 21, 22, 23, 24 (22 en 23 voor de Elna 8000) zie blz. 9 en 11.

Toets in, bijvoorbeeld nr. 24 op het toetsenbord

- 1 Het lichtje gaat branden.
- 5 De merktekens op de fijn-atstelling moeten gelijk staan.
- 2 De lengte van de steek is aangegeven. Als u deze wilt veranderen drukt u op de toets + of - al naar gelang de stof.
- 3 Als u de breedte van de steek wilt veranderen, drukt u op de toets - of +.
- 11 Naai de eerste rups van het knoopsgat en stop als de gewenste lengte is bereikt.
- 1 Druk op de toets. Het 2e lampje gaat branden.
- 12 Naai verder en stop aan het einde naast de aanvang van de eerste rups.
- 1 Druk op de toets. Het derde lampje gaat branden.
- 13 Maak de tweede rups door op het pedaal te drukken totdat de machine vanzelf stopt.
- 4 Leg het knoopsgat in het geheugen vast door op de toets «Enter» te drukken.

Torn het knoopsgat open

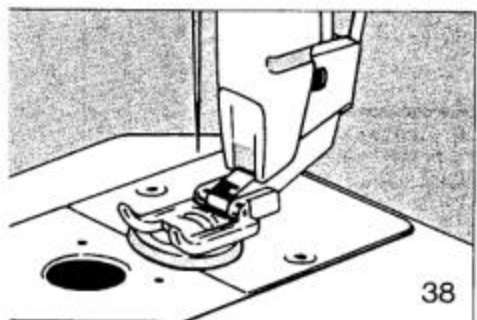
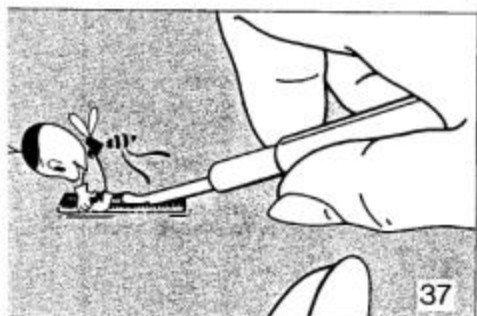
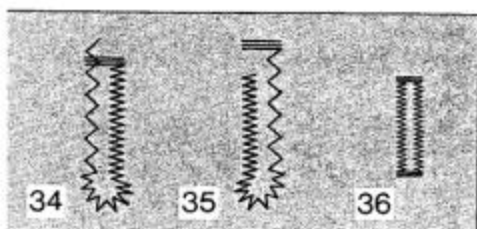
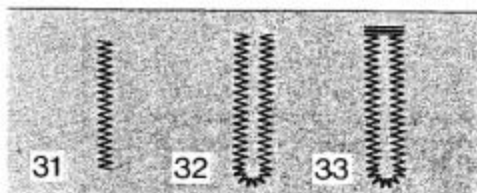
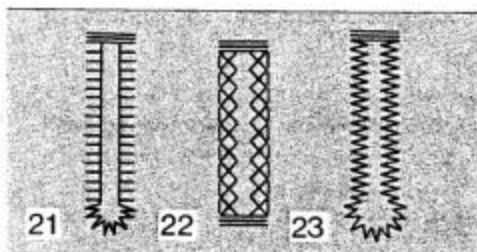
- 37 Het knoopsgat kan automatisch herhaald worden op dezelfde stof of hetzelfde werk. Zij wordt uit het geheugen gewist als u de stroom afsluit of als u overgaat tot het maken van een andere steek.

Kleermakersknoopsgat nr. 23

Stretchsteekknoopsgat nr. 22

Kleermakersknoopsgat met ronde hoek nr. 21 (alleen voor Elna 9000).

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
 Lange Bisschopsstraat 9
 7411 KG Deventer
 Tel.: 0570 - 61 63 83
 www.lockmachine.info

U kiest de knoopsgaten door de respectievelijke nummers op het toetsenbord in te drukken.

Kleermakersknoopsgat nr. 23

Druk nr. 23 (15) in en het lampje gaat branden.

31 Maak de eerste rups van het knoopsgat en stop als de gewenste lengte is bereikt.

1 Druk op de toets. Het tweede lampje gaat branden.

32 Maak de tweede rups van het knoopsgat en stop aan het einde naast de aanvang van de eerste rups.

1 Druk nogmaals op de toets en het derde lampje gaat branden.

33 Maak de trems - de machine stopt uit zichzelf als ze klaar is.

4 Leg het knoopsgat vast in het geheugen door de toets «Enter» in te drukken.

37 Torn het knoopsgat open.

Het knoopsgat kan nu automatisch worden herhaald op dezelfde stof of hetzelfde werkstuk. Zij verdwijnt uit het geheugen zodra u de stroom uitschakelt of als u overgaat tot het maken van een andere steek.

Fijn-afstelling

Aleen voor de knoopsgaten met de nummers 21, 22, 23 en 18 (22 en 23 voor de 8000). Indien de steeklengte van de ene rups verschilt van de andere, regelt u dat bij voordat u het genaaid knoopsgat in het geheugen opneemt.

34 Als de eerste rups (links) grotere steken heeft dan de tweede,

5 draait u de regelschijf naar boven om de steek kleiner te maken.

35 Als de eerste rups (links) kleinere steken heeft dan de tweede,

5 draait u de regelschijf naar beneden om de steken groter te maken: maak nu een nieuw knoopsgat om te controleren of de beide kanten gelijk zijn.

4 Leg het knoopsgat vast in het geheugen door de toets «Enter» in te drukken.

Lingerie-knoopsgat

36 Handel als voor een groot knoopsgat, maar maak de steekbreedte kleiner (5 mm of 3,1 mm bijvoorbeeld).

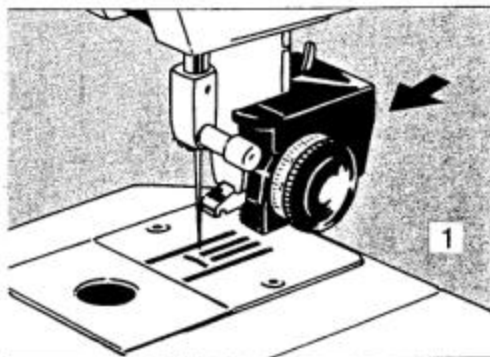
N.B.: Versterk de lagen stof met vlieseline of gaas.

Knopen

Kies steek nr. 17 (21 voor de Elna 8000)

38 Leg de knoop onder de voet B of U, zodanig dat u in de 2 gaten stikt. Ga door totdat de naald vanzelf stopt.

3 Indien nodig, past u de steekbreedte aan.

Knoopsgatapparaat 200 – als extra accessoire – zie blz. 38/39

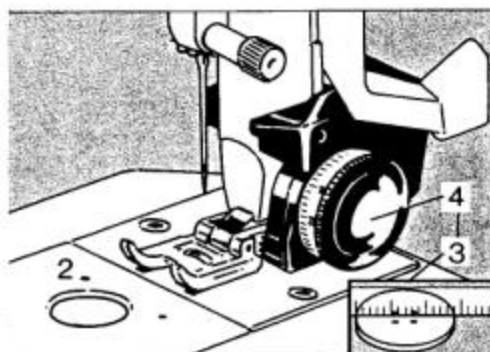
voor het

automatisch maken van de knoopsgaten

nrs. 24, 22, 19, 18 (22 en 24 voor de Elna 8000)

– Verwijder de bestaande voet

1. Schuif het knoopsgatapparaat van achteren naar voren over de uitsparingen.

2. Bevestig het speciale knoopsgatervoetje

3. Meet de diameter van de knoop. Naai nog extra 3 mm en

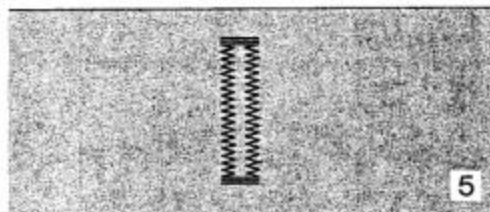
4. draai het handwiel op de overeenkomstige afmeting (bijv. 15 + 3 = 18mm) Zo wordt het knoopsgat op de juiste lengte ingesteld.

- Naaien van de knoopsgaten nrs. 24, 22, 20, 19 of 18.

Opgelet

- Toets het nummer 2 in op het paneel en typ daarna het gewenste knoopsgat in, dus

24 = **224**, 22 = **222**, 20 = **220**, 19 = **219**, 18 = **218**.

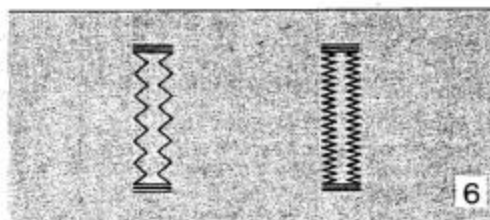
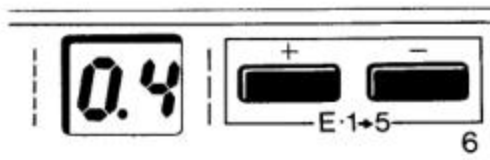
Voorbeeld

Normaal knoopsgat Nr. 24/224

Gebruik een stukje materiaal en neem hetzelfde aantal stoflagen als bij het werkstuk om een proef te maken.

5. Plaats het werkstuk onder de persvoet, doe deze omlaag en begin te naaien.

- Het knoopsgat wordt automatisch gemaakt in de juiste lengte en de machine stopt uit zichzelf.

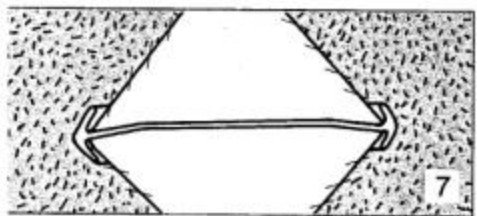
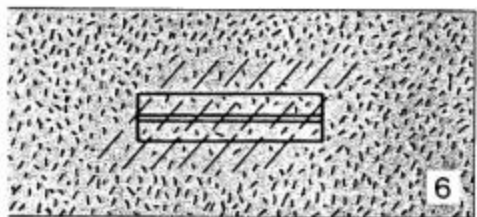
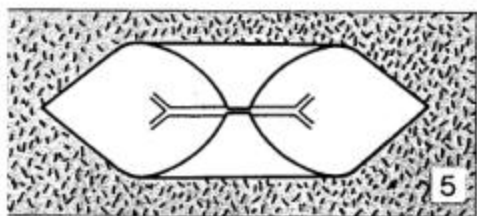
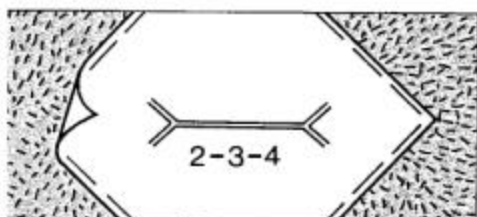
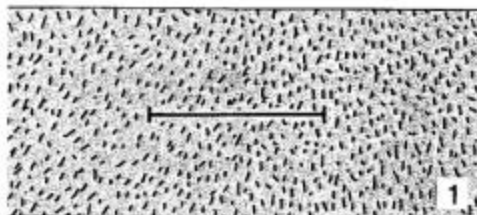
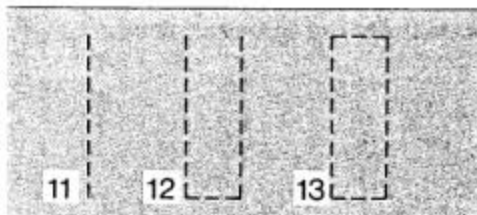
Steekdichtheid van de zigzag

- De cordonsteek van deze knoopsgaten is geprogrammeerd.

- 6 U kunt hiervan afwijken door op de + of – toets van de steeklengte te drukken.

N. B.: Voor het stretch-knoopsgat nr. 22/222 gaat u op dezelfde wijze te werk.

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
 Lange Bisschopsstraat 9
 7411 KG Deventer
 Tel.: 0570 - 61 63 83
 www.lockmachine.info

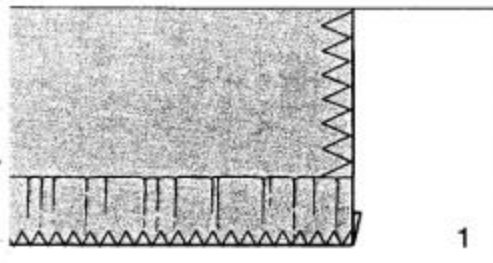
Gepaspoileerd knoopsgat nr. 18 – (Alleen voor Elna 9000).

- 1 Markeer het knoopsgat op de bovenkant van het kledingstuk met krijt of een rijgdraad.
- 2 Markeer ook een knoopsgat op de achterkant van een stukje stof dat u schuin op de draad heeft uitgeknipt.
- 3 Plaats de verkeerde kant op elkaar zodanig, dat de merktekens op elkaar vallen. Zet het vast met een rijgdraad of met speiden.
Toets nr. 18 in op het paneel.
Het lampje van de knoopsgaten-toets gaat branden (1. blz 8)
Leg het werkstuk onder de persvoet en doe de persvoet omlaag.
- 11 Naai de eerste zijde totdat de gewenste lengte is bereikt.
Druk op de toets (1. blz 8). Het 2e lampje gaat branden.
- 12 Naai de tweede zijde. Stop op gelijke hoogte als van de eerste zijde.
Druk op de toets en het derde lampje gaat branden.
- 13 Maak de trems totdat de machine vanzelf stopt.
Leg het knoopsgat vast in het geheugen door op de toets «Enter» te drukken (4. blz 8).
Het knoopsgat kan automatisch herhaald worden op hetzelfde werkstuk. Het verdwijnt uit het geheugen als u een andere steek maakt of de stroom uitschakelt.

Afwerking

- 4 Maak een opening met het tornmesje en met een schaar knipt u de vier hoeken in.
- 5 Trek het stukje stof door de opening naar de achterkant van het kledingstuk om de paspoil te maken.
- 6 Strijk de twee paspoils (aan de bovenkant) glad. Leg ze vast met een rijgdraad en pers ze plat. Indien nodig kunt u de 2 stiksels aan het uiteinde versterken.
- 7 Zet het stukje stof met de hand vast tegen de kleding door middel van enkele steekjes.
N. B.: Men gaat op dezelfde wijze te werk voor het maken van de opening van de gepaspoileerde zakken, maar de binnenzak zal moeten worden vastgenaaid aan de overslag van het paspoil.

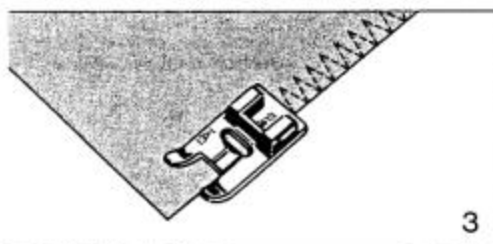

Andere steken en hun toepassingen

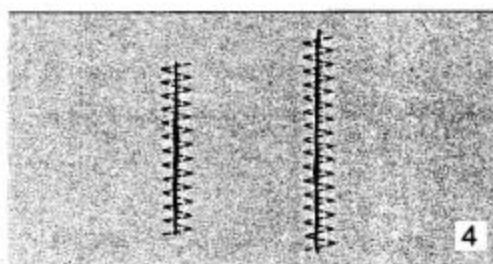
1 Zigzagsteek (nr. 4) voor snel afwerken, samen-naaien, volants, rolzomen, enz.

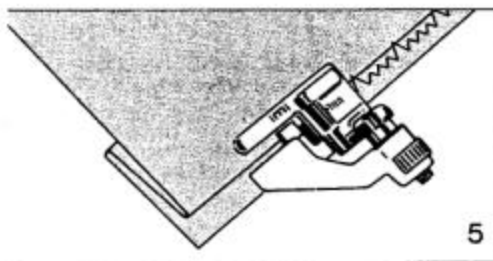
2 Cordon (nr. 4) en monogrammen. Op servetten, tafelkleden, kleding enz. De steeklengte kleiner stellen.

3 Speciale afwerksteek (nr. 5) voor stof die rafelt.

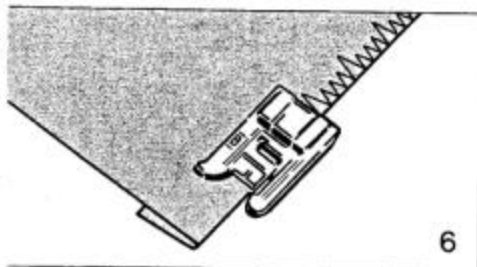

4 Snel stoppen (nr. 5) van scheuren. Aan de onderkant versterken met vlieseline als de stof gerafeld is of versleten. De steeklengte kleiner stellen.

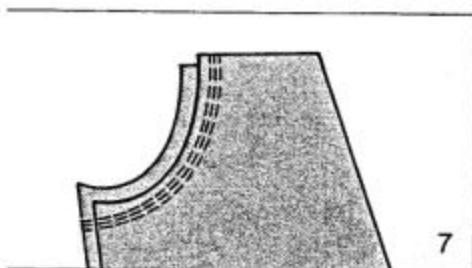

5 Blindsteek (nr. 6). Gebruik de blindzoomvoet E voor onzichtbaar zomen. Zie ook bladzijde 25.
– Zorg dat de vouw van de zoom goed zit, de onderkant van de stof boven. De zoom terugslaan na het naaien.

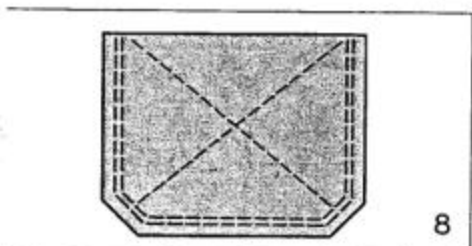

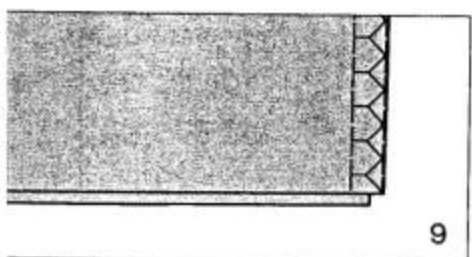
- 6 Blindsteek voor blindzomen, randsteek voor zakranden, servetten, festonsteken. Steeklengte kleiner stellen.

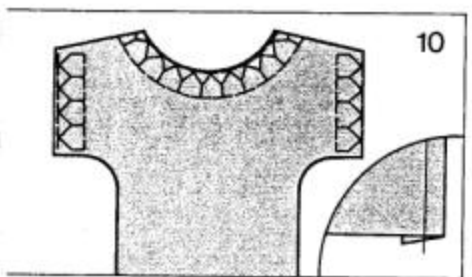
- 7 Drievoudige naad (nr. 3) voor jeans, zakken, sportkleding.

- 8 Drievoudige (nr. 3) voor jeanszakken en sportkleding.

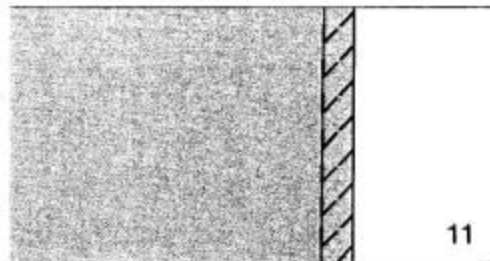

- 9 Superstretch (nr. 9) naait samen. Naait en werkt alle stoffen in een keer af, ook voor jersey.

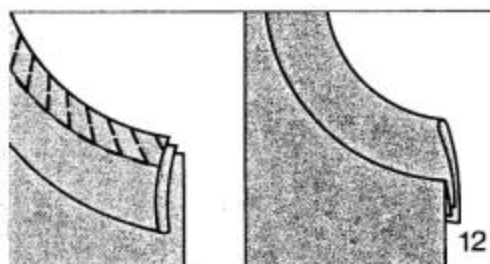
- 10 Superoverlock (nr. 9) voor samennaaien van randen in jersey en rekbaar stoffen (T-shirts, enz).
Ook geschikt voor sierstiksels op jassen enz.

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
 Lange Bisschopsstraat 9
 7411 KC Deventer
 Tel.: 0570 - 61 63 83
 www.lockmachine.info

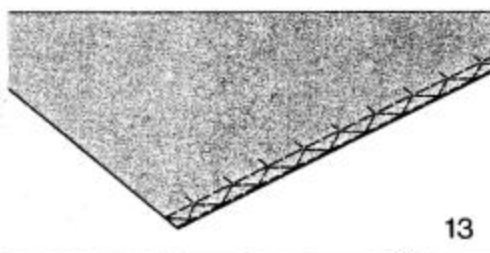
11 Superstretchsteek (nr. 10), rekbaar in grofgebreide stoffen of andere rekbare stoffen.

11

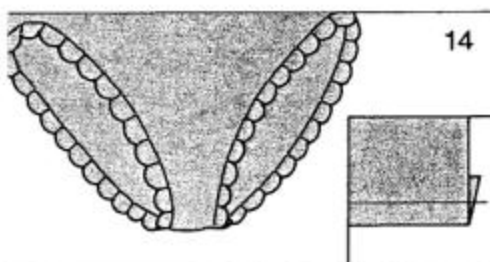
12 Superstretchsteek (nr. 10) voor halsuitsnijding of armsgat in rekbaar fluweel.

12

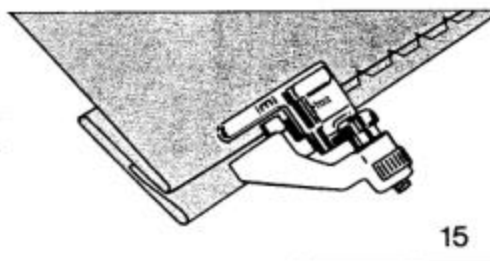
13 Grote overlock zoom stretch (nr. 122) voor dekens (voor de Elna 8000 gebruikt u de superoverlock nr. 9).

13

14 Roossteek (nr. 13) (voor Elna 8000 nr. 11) voor randen, uitsnijdingen, lingerie.

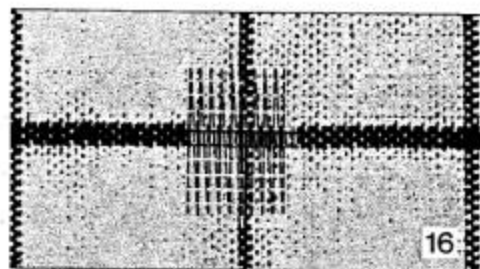
14

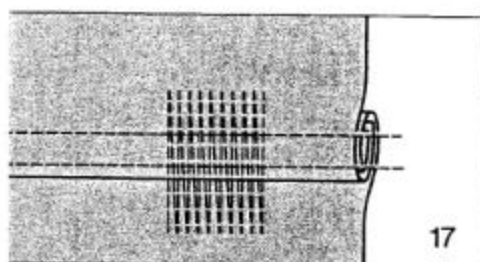
15 Blindsteek (nr. 11) voor onzichtbaar zomen in middelzware stof en wollen stoffen.

- Zorg dat de vouw van de stof goed zit, de onderkant van de stof boven. De zoom terugslaan na het naaien (zie ook blz. 25).

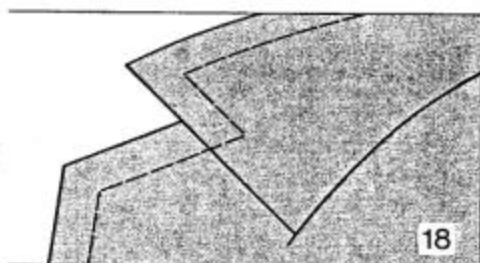
15

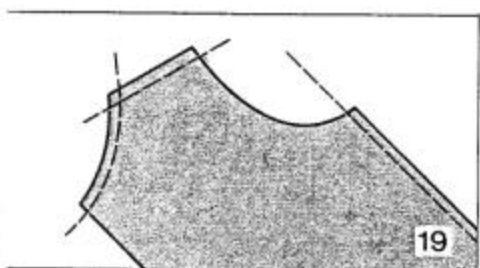
- 16 Automatisch stoppen (nr. 8) van versleten linnengoed, onderkleding van kinderen. Aan de onderkant verstevigen met vlieseline, indien nodig.

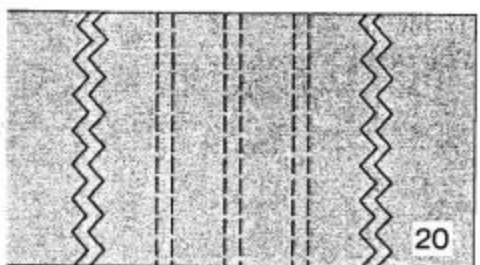
- 17 Automatisch stoppen (nr. 8) van versleten stiksels van werkkleding.

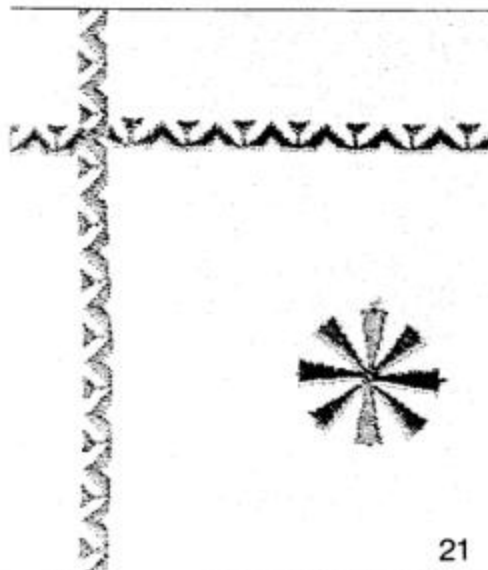
- 18 Zadelsteek (nr. 2) voor doorstikken van revers, kragen, enz. De steeklengte kleiner stellen.

- 19 Rijen (nr. 2) nuttig voor het ineenzetten van kleding.

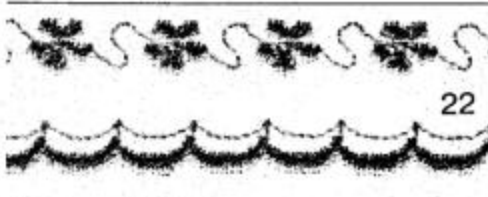

- 20 Stiksels met dubbele naald (steek nr. 1 en 4) voor naadplooiën of dubbelsiersteken. (Niet breder dan 3 mm).

Siersteken

21 Siersteken nrs. 78, 98 op tafelkleden, servetten en handdoeken (voor Elna 8000, steek 78 bijv.).

22 Sierband nr. 134, 91 op randen van rokken, geborduurde kleding, kussens, gordijnen, meubelbekleding. (Voor Elna 8000, steken 20 en 74 bijvoorbeeld).

23 Siersteken, nrs. 135, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 93 hoeken van geborduurde linnen enz... (Voor Elna 8000, steken 75, 76, 71, 75, 73 bijvoorbeeld).

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
 Lange Bisschopsstraat 9
 7411 KG Deventer
 Tel.: 0570 - 61 63 83
 www.lockmachine.info

24

24 Monogrammen nr. 98 (19 voor Elna 8000) op lakens of kleding, blazers enz...

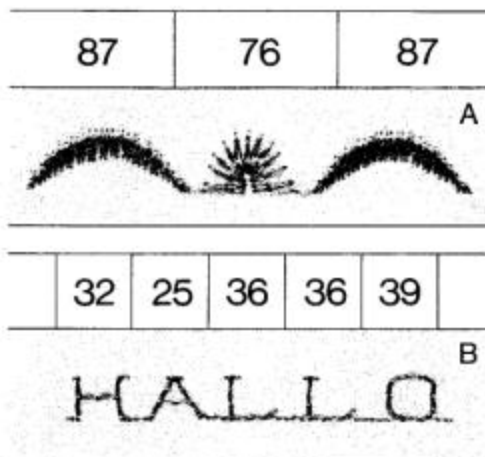
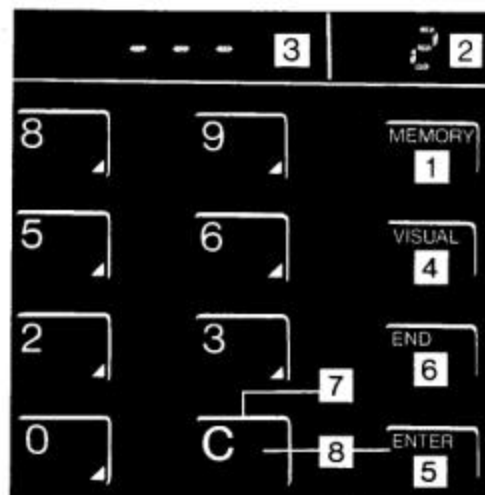
25

25 Kruissteken nrs. 133-109 (61, 74 voor de Elna 8000) op tafelsets, schorten, tafelkleden enz...

26

26 Siersteken in cirkelvorm, steken nrs. 87, 98 (19, 15 voor de Elna 8000), placemats voor borden en glazen, thee- en koffieservies, enz...

Oefenen voor het vastleggen van letters en monogrammen in het geheugen

Het geheugen stelt u in staat een serie steken of motieven, decoratieve steken, namen of opschriften vast te leggen in het geheugen.

Door te drukken op:

- 1 **Memory**, roept u één van de zes geheugens op (voor de Elna 8000 – 2 geheugens)
- 2 **Nummer van het geheugen**, 1 tot 6 wordt aangegeven in het steekkeuzevenster (1 of 2 voor de Elna 8000).
- 3 Indien het geheugen **vrij** is, zal het nummer in het venster knipperen. Indien het geheugen **bezet** is, wordt het nummer van het eerste in het geheugen vastgelegde motief aangegeven in het venster en u kunt dan starten aan het begin van het programma.
- 1-2 Om een motief vast te leggen, kiest u één van de vrije geheugens 1 tot 6 (of 1 of 2 voor de Elna 8000). Toets op het paneel het nummer in van de steek. Dit nummer verschijnt knipperend in het steekkeuzevenster.
- 5 Druk de toets «Enter» in. Het aangegeven nummer stopt met knipperen en dit betekent dat de steek is vastgelegd in het geheugen.

Voorbeelden

A Elna 9000

- Steek nr. 87 – Enter (5)
- Steek nr. 76 – Enter (5)
- Steek nr. 87 – Enter (5)

Elna 8000

- Steek nr. 15 – Enter (5)
- Steek nr. 78 – Enter (5)
- Steek nr. 15 – Enter (5)

- 8 Ga op dezelfde manier te werk om een woord of zin of elke andere combinatie van steken vast te leggen (zie blz. 19, 20)

N.B.: De rijsteek nr. 2 en de drievoudige steek nr. 3 kunnen niet in het geheugen worden vastgelegd.

- 4 Het steekkeuzevenster stelt u in staat de steken of motieven die reeds zijn vastgelegd te controleren (3) omdat zij één voor één oplichten.

- 6 De toets «End» (einde) stelt de machine in op de basisinstelling voor gebruik. De geheugens van de Elna 9000 zijn dan buiten gebruik, maar u kunt ze weer oproepen en opnieuw gebruiken door op de toets «Memory» (I) te drukken.

Daarentegen als u een Elna 8000 gebruikt, worden de geheugens uitgewist als u de stroom uitschakelt of de schakelaar uit zet.

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
 Lange Bisschopsstraat 9
 7411 KG Deventer
 Tel.: 0570 - 61 63 83
 www.lockmachine.info

87	76	87	
----	----	----	--

11

11 Als het geheugen vol is (76)

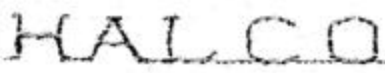
87	76	154	87	
----	----	-----	----	--

12

12 of als u een andere steek vastlegt (154) (77 voor de Elna 8000) wordt hij opgenomen in het geheugen na de steek die in het steekkeuzevenster oplicht.

32	25	36	27	39	
----	----	----	----	----	--

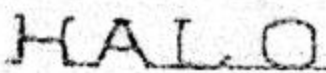

13

Uitwissen van een motief

- 7 met de toets C (Cancel – Caduc)
- 13 wist u de aangegeven steek, cijfer of letter (27) en
- 14 het nummer dat er aan vooraf gaat verschijnt (36).
- 15 U kunt ook één of meerdere steken of letters (36) in het geheugen vastleggen die dan een plaats krijgen na de laatste door u gekozen steek (of de plaats innemen van de door u geannuleerde steek).

32	25	36	39		
----	----	----	----	--	--

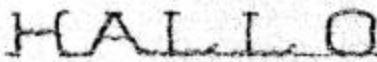

14

Het uitwissen van een geheel geheugen

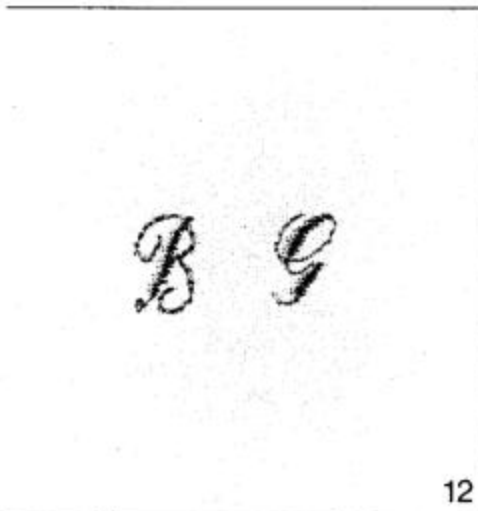
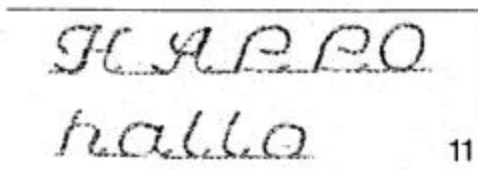
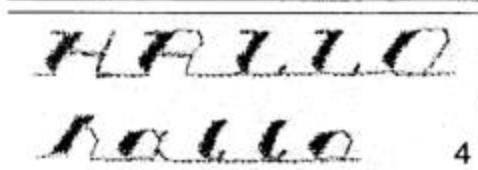
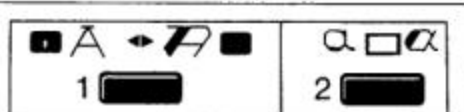
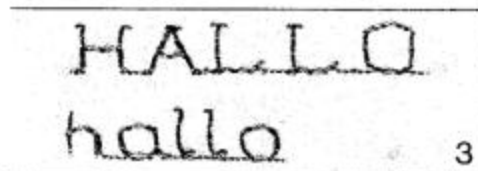
- 1 Roep het geheugen dat u wilt annuleren op (1-6) of (1-2 voor de Elna 8000) met de memory toets.
- 8 Druk vervolgens gelijktijdig op de toetsen «C» en «Enter».

32	25	36	36	39	
----	----	----	----	----	--

15

Letters en monogrammen

Alleen voor de Elna 9000

- Roep een vrij geheugen op «Memory».
- Kies het nummer van de gewenste letter (zoals voor andere steken).
- 1 Het lichtje voor de blokletters gaat branden (3).
- Leg de letters één voor één vast door op de toets «Enter» te drukken om zo een woord of monogram samen te stellen.
- 4 Door op de toets (1) te drukken, schakelt u de machine over op schuinschrift (4). U kunt dus één van de twee schriftsoorten in het geheugen vastleggen en daarna maken.
- 2 Voor de kleine letters, kiest u het nummer van de letter en drukt u op de toets (2) die dan de overeenkomstige kleine letters oproept. Leg telkens de volgende letter of letters vast in het geheugen door steeds op de toets «Enter» te drukken.

Alleen voor de Elna 8000

- Roep een vrij geheugen op.
- Kies direct het nummer van de letter (bij blokschrift alleen hoofdletters), vervolgens legt u het vast in het geheugen door telkens op de toets «Enter» te drukken als u een woord wilt maken.

Voor de Elna 9000 uitsluitend

11 Andere alphabets en

12 grote monogrammen – 15 mm

Verder heeft u ook de mogelijkheid andere prachtige letters of monogrammen te naaien, door middel van cassettes – voor monogrammen – die als extra accessoires verkrijgbaar zijn.

– Zie voor extra accessoires, blz. 37.

– Kies het nummer voor de letter en leg ze vast in het geheugen.

12 Voor monogrammen van 15 mm

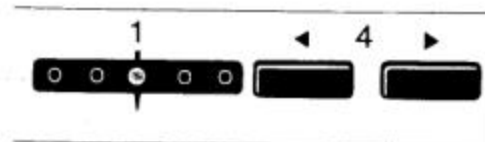
Span de stof in een borduurring en geef haar lichtjes steun met de hand tijdens het borduren. De machine stopt vanzelf als de letter af is. Om een tweede letter te maken, tilt u de persvoet op en verplaatst u het werk, om de letter te maken op de gewenste plaats.

Versterk de stof zonodig met vlieseline.

N. B.: Voor het naaien van monogrammen plaatst u altijd de persvoethevel naar beneden.

www.matri.nl

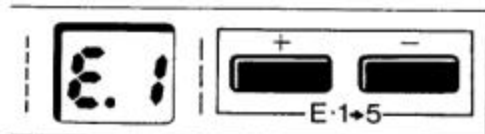
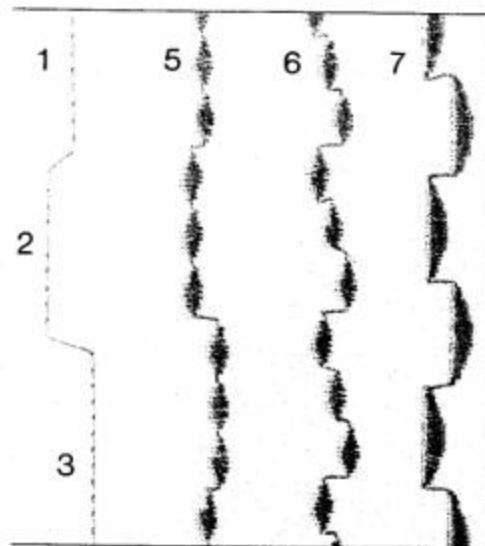
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

Naaldstand

Indien u de schakelaar aanzet, is

- 1 de normale stand in het midden, men kan echter de naald verplaatsen, dus ook het stiksel iets meer of minder
- 2 naar links en
- 3 naar rechts brengen
- 4 door op de ene of de andere toets te drukken.
- 5 Dit is mogelijk voor alle steken en motieven smaller dan 7 mm. (Met uitzondering van de drievoudige steek nr. 3 en het doorfussen nr. 2).
- 6-7 Verschillende standen van de naald.

Automatisch verlengen van de steken

- Alleen voor de Elna 9000

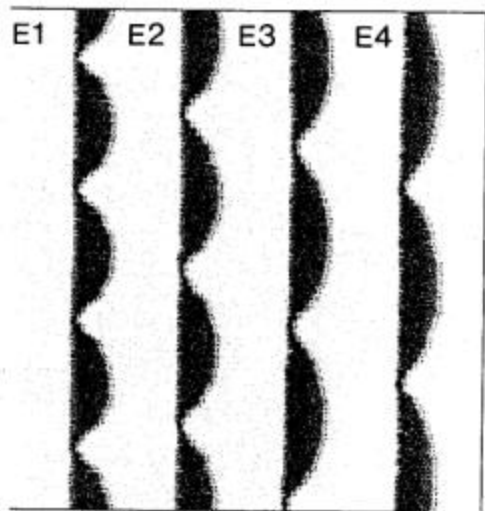
- 1-5 Door tegelijkertijd op de twee toetsen + en - voor de steeklengte te drukken, krijgt u een automatische verlenging van de steek terwijl de dichtheid van de zigzagsteek of van de andere steek gehandhaafd blijft.

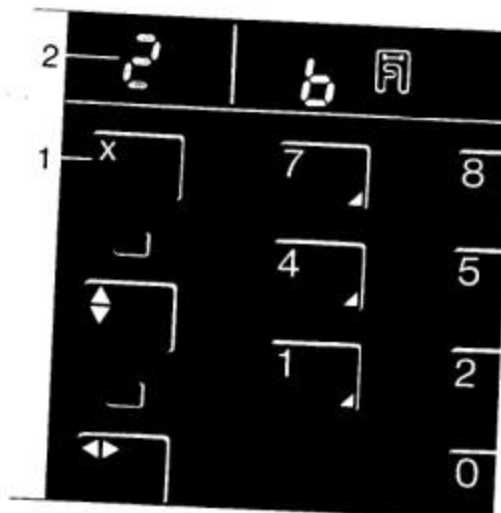
De lengte wordt aangegeven: E1

Door vervolgens op de + toets te drukken wordt de lengte stap voor stap vergroot tot E2, E3, E4 en E5.

N. B.: Als de verlenging niet past bij de speciale eigenschappen van de steek, verandert de instelling niet.

- 1 De E-functie wordt uitgeschakeld door nogmaals tegelijkertijd op de + en - toets te drukken.

Automatische stop

- 1 Door eenmaal op deze toets te drukken alvorens te borduren
  - 2 gaat de aanwijzing knipperen en de machine stopt uit zichzelf aan het eind van het motief.
- Als u op de toets drukt, terwijl de machine loopt zal zij automatisch stoppen aan het eind van het motief dat gemaakt wordt.

Herhalen van een motief

- U kunt een motief 9x herhalen
- Selecteer het motief (voorbeeld nr. 76 voor de Elna 9000 of 72 voor de Elna 8000)
- 1 En druk vervolgens op de herhaaltoets (X).
- 2 De aanwijzing knippert
- Kies op het toetsenbord het cijfer van het aantal keren dat u het motief wilt herhalen (bijv. nr. 2)
- 2 Het cijfer 2 verschijnt in het steekkeuzevenster. U kunt nu borduren en de machine zal vanzelf stoppen als het motief herhaald is.

Herhalingen van hetgeen in het geheugen zit

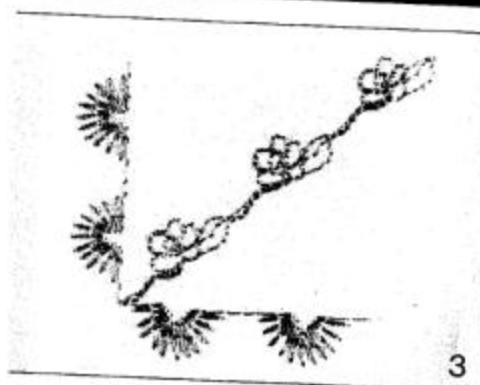
- Woorden - zinnen - motieven, enz.
- roep het geheugen op door op de memory toets te drukken en
  - 1-2 gebruik vervolgens de toets (X) zoals hierboven aangegeven.

N. B.: Als u een motief meerdere malen achter elkaar in het geheugen wilt vastleggen

- kunt u dit doen door eenmaal, tweemaal, enz. op de toets «Enter» te drukken.

De herhaling wordt geannuleerd

- door zolang op de toets te drukken dat het cijfer niet meer knippert of
- door een andere steek te kiezen.

Spiegelen van motieven

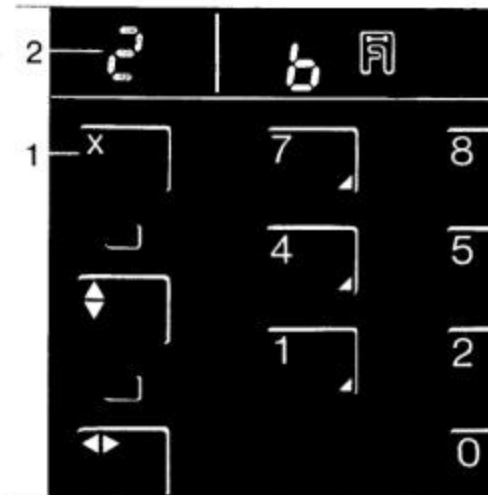
- U maakt omgekeerde motieven door op de respectievelijke toets te drukken
- 11 voor spiegelen in de lengte - voor de Elna 9000
  - 12 voor spiegelen in de breedte - voor de Elna 8000 en 9000 van het gekozen motief.

Het lampje van de toets gaat branden als dit is gekozen.
Om het uit te schakelen drukt u nogmaals op de toets.

Sommige motieven die gespiegeld worden, kunnen van vorm veranderen vergeleken met het originele motief, omdat zij op een andere manier gemaakt moeten worden.

Hierbij enkele voorbeelden van twee motieven (nummer 145 en 88) (80 en 16 voor de Elna 8000).

Automatische stop

- 1 Door eenmaal op deze toets te drukken alvorens te borduren
- 2 gaat de aanwijzing knipperen en de machine stopt uit zichzelf aan het eind van het motief.
- Als u op de toets drukt, terwijl de machine loopt zal zij automatisch stoppen aan het eind van het motief dat gemaakt wordt.

Herhalen van een motief

- U kunt een motief 9x herhalen
- Selecteer het motief (voorbeeld nr. 76 voor de Elna 9000 of 72 voor de Elna 8000)
- 1 En druk vervolgens op de herhaaltoets (X).
- 2 De aanwijzing knippert
- Kies op het toetsenbord het cijfer van het aantal keren dat u het motief wilt herhalen (bijv. nr. 2)
- 2 Het cijfer 2 verschijnt in het steekkeuzevenster. U kunt nu borduren en de machine zal vanzelf stoppen als het motief herhaald is.

Herhalingen van hetgeen in het geheugen zit

Woorden - zinnen - motieven, enz.

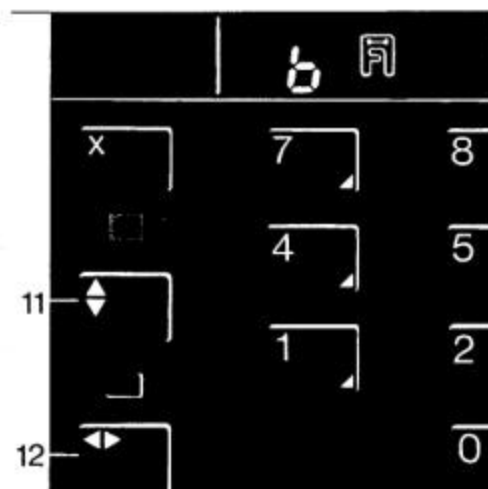
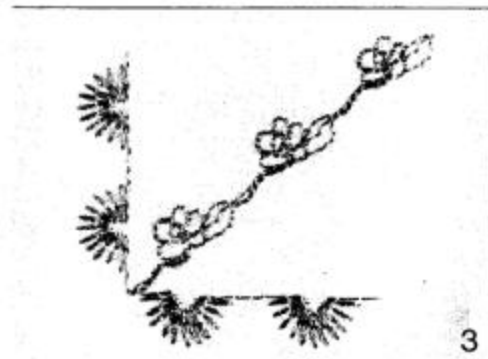
- roep het geheugen op door op de memory toets te drukken en
- 1-2 gebruik vervolgens de toets (X) zoals hierboven aangegeven.

N. B.: Als u een motief meerdere malen achter elkaar in het geheugen wilt vastleggen

- kunt u dit doen door eenmaal, tweemaal, enz. op de toets «Enter» te drukken.

De herhaling wordt geannuleerd

- door zolang op de toets te drukken dat het cijfer niet meer knippert of
- door een andere steek te kiezen.

Spiegelen van motieven

U maakt omgekeerde motieven door op de respectievelijke toets te drukken

- 11 voor spiegelen in de lengte - voor de Elna 9000
- 12 voor spiegelen in de breedte - voor de Elna 8000 en 9000 van het gekozen motief.

Het lampje van de toets gaat branden als dit is gekozen.

Om het uit te schakelen drukt u nogmaals op de toets.

Sommige motieven die gespiegeld worden, kunnen van vorm veranderen vergeleken met het originele motief, omdat zij op een andere manier gemaakt moeten worden.

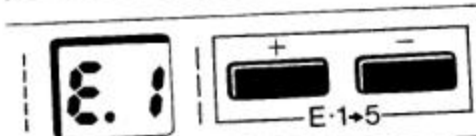
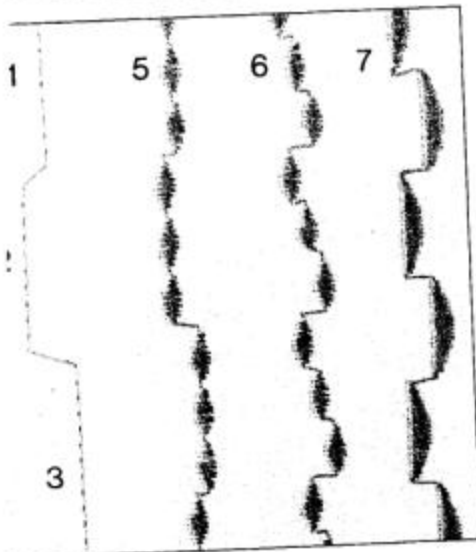
Hierbij enkele voorbeelden van twee motieven (nummer 145 en 88) (80 en 16 voor de Elna 8000).

Naaldstand

Indien u de schakelaar aanzet, is

- 1 de normale stand in het midden, men kan echter de naald verplaatsen, dus ook het stiksel iets meer of minder
- 2 naar links en
- 3 naar rechts brengen
- 4 door op de ene of de andere toets te drukken.
- 5 Dit is mogelijk voor alle steken en motieven smaller dan 7 mm. (Met uitzondering van de drievoudige steek nr. 3 en het doorlussen nr. 2).
- 6-7 Verschillende standen van de naald.

Automatisch verlengen van de steken

- Alleen voor de Elna 9000

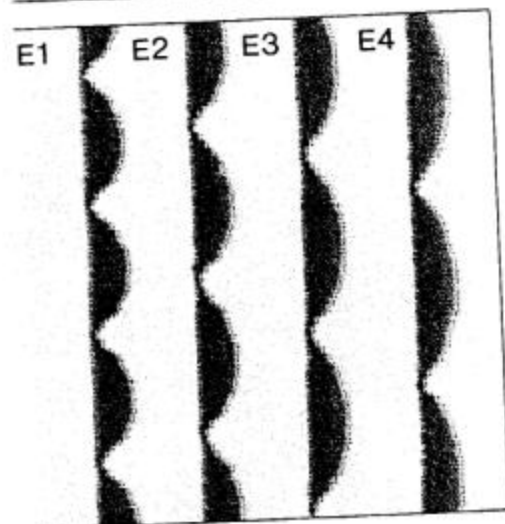
- 1-5 Door tegelijkertijd op de twee toetsen + en - voor de steeklengte te drukken, krijgt u een automatische verlenging van de steek terwijl de dichtheid van de zigzagsteek of van de andere steek gehandhaafd blijft.

De lengte wordt aangegeven: E1

Door vervolgens op de + toets te drukken wordt de lengte stap voor stap vergroot tot E2, E3, E4 en E5.

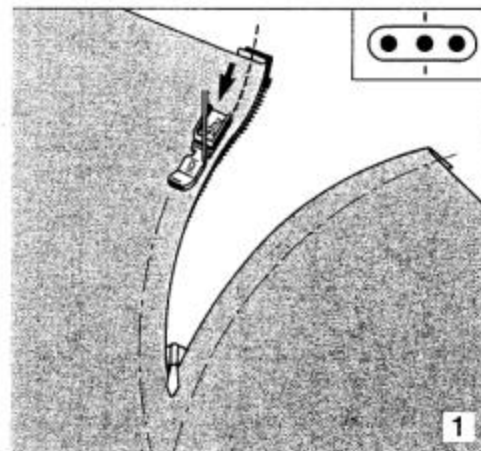
N. B.: Als de verlenging niet past bij de speciale eigenschappen van de steek, verandert de instelling niet.

- 1 De E-functie wordt uitgeschakeld door nogmaals tegelijkertijd op de + en - toets te drukken.

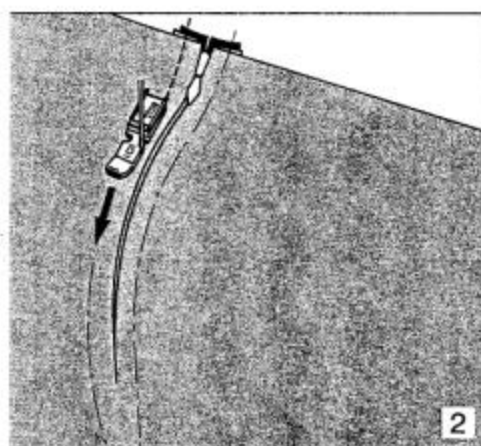

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
 Lange Bisschopsstraat 9
 7411 KG Deventer
 Tel.: 0570 - 61 63 83
 www.lockmachine.info

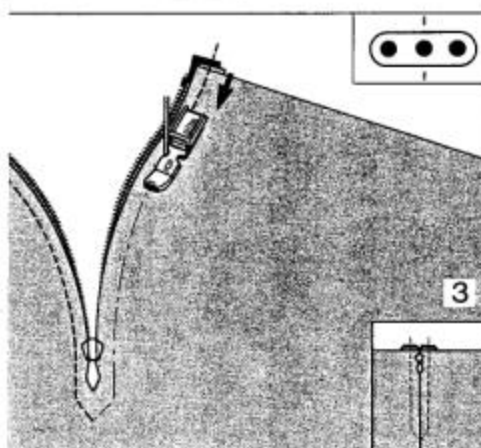
Ritssluitingvoet D 494.470

- 1 Naai de ritsluiting in met behulp van de ritsvoet. Naai een keer aan de ene kant van de voet en daarna aan de andere kant van de voet door de naaldstand aan te passen aan de ritsvoet.
- 1-3 naar rechts en vervolgens naar links.
- 1 Vouw de opening en de kleding volgens de tekening en zet de rits vast met een rijgsteek. Laat de rits open en stik van boven naar beneden tot de punt van de opening.

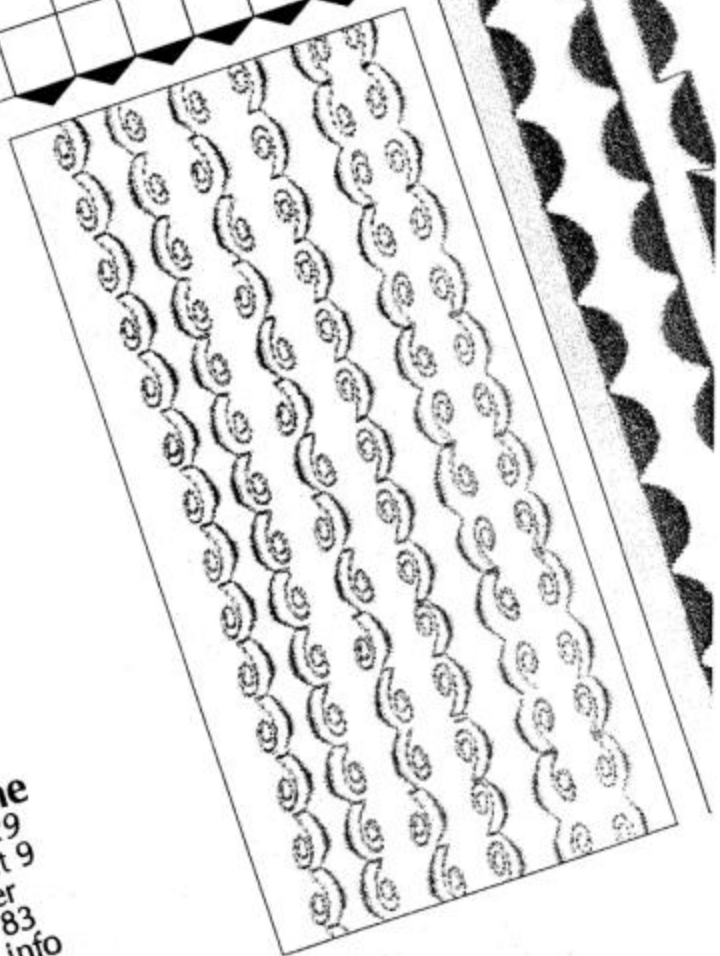

- 2 Als u in het midden van het stikwerk stopt, zet u de naald in de stof, de persvoet omhoog, en sluit de rits door de sluiters naar boven te trekken. Zet de persvoet omlaag en ga door met stikken tot aan het eind van de opening.

- 3 Als u de ene kant heeft vastgenaaid, trekt u het werk naar u toe, verplaats de naald naar links en stik de andere kant naar boven naar de punt.

Memory							
Steek 9000/8000	145/80	145/80	145/80	145/80	145/80	145/80	145/80
Enter							
◀▶							
Enter							
◀▶							
Enter							

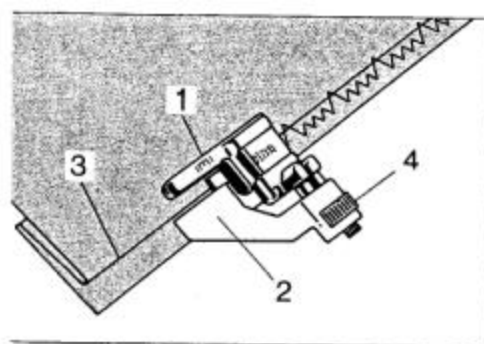

Matri Naaimachine
 www.matri.nl
 specialisten sinds 1929
 Lange Bisschopsstraat 9
 7411 KG Deventer
 Tel.: 0570 - 61 63 83
 www.lockmachine.info

Blindzoom in wollen stof en jersey

Blindzoomvoet E 494.480

1 Gebruik de blindzoomvoet E en stel de steek nr. 6 in voor de elastische blindzoom.

– Leg het werk onderste-boven, met de vouw als afgebeeld.

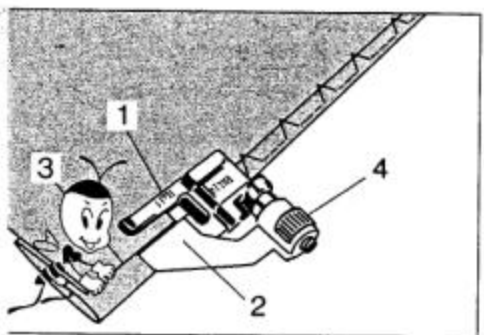
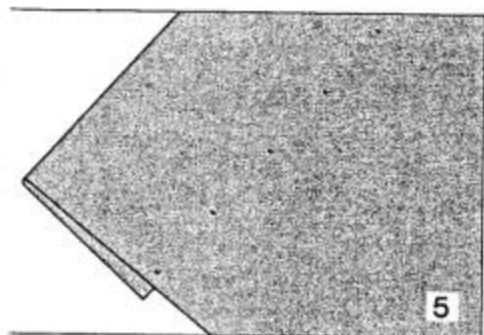
2 De rand van de stof loopt onder de zool en de geleider door.

3 de vouw loopt onder de voet en langs de geleider (2).

Zorg ervoor dat de punt van de brede zigzag net door de vouw van de stof stikt (3).

4 Verplaats zonnodig de geleider een beetje naar links of rechts door de verstelschroef te verdraaien (4) en let erop, dat tijdens het naaien de vouw precies langs de geleider blijft lopen.

5 Sla vervolgens de vouw terug en pers het vlak. Het stikwerk blijft rekbaar.

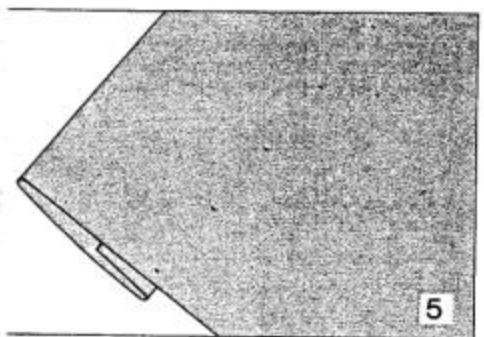

Blindzoom in katoenen stoffen en fijne weefsels

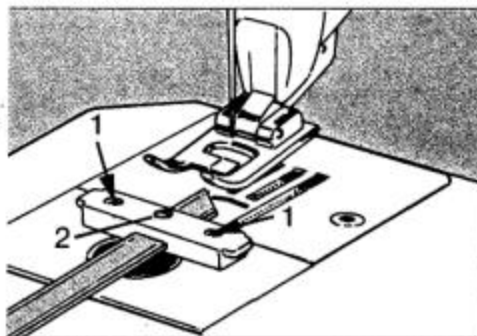
1 Gebruik de blindzoomvoet E en stel de blindzoomsteek nr. 11 in.

Leg het naaiwerk onderste-boven met de vouw als afgebeeld. De punt van de zigzagsteek stikt net door de vouw

3 van de stof (3). Verplaatst u zonnodig de geleider een beetje naar links of rechts door de verstelschroef (4) te draaien. Let erop, dat tijdens het stikken de vouw (3) net langs de geleider loopt.

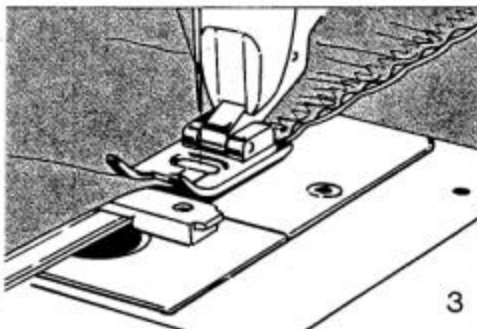
5 Sla vervolgens de vouw terug en pers het vlak.

Rimpelapparaat voor elastiek - 494.260

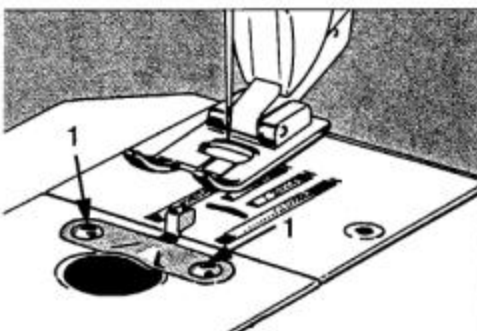
Om elastiek op lingerie of middelzware stoffen vast te zetten, gebruikt u elastiek van 4 tot 6 mm breed. Tijdens het naaien wordt deze automatisch gerekt. Afwerksteek nr. 5.

- Knip het elastiek schuin af en steek deze door de opening van het apparaat.
- 2 Indien nodig draait u de stelschroef iets losser.
- 1 Plaats de nokken in de gaten op het gripperdeksel door er van boven op te drukken. Voer het elastiek door tot onder de naald. Vervolgens draait u de stelschroef (2) iets vaster.

- 3 Leg de stof onder de voet, op het elastiek.

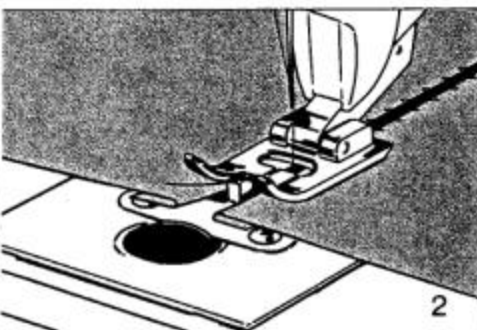
Laat de persvoet zakken en begin te naaien. Maak eerst een proef op een stukje stof. Als de stof onvoldoende rimpelt, draait u de stelschroef vaster en stel de steekgrootte langer.

Open zoomplaatje - 494.550

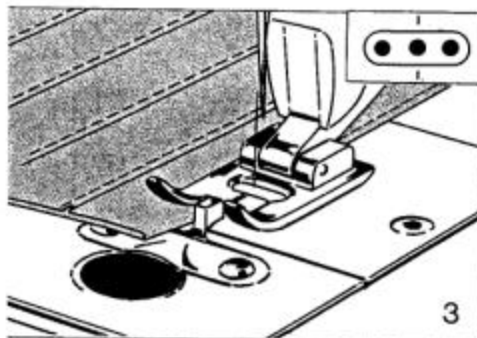
Voor het aanzetten van een volant of het verlengen van kledingstukken, het aaneenzetten van verschillende delen van een tafellaken, voor zomen in lakens, kussenslopen, enz.

- 1 Plaats de nokken in gaten van het gripperdeksel door er stevig op te drukken.

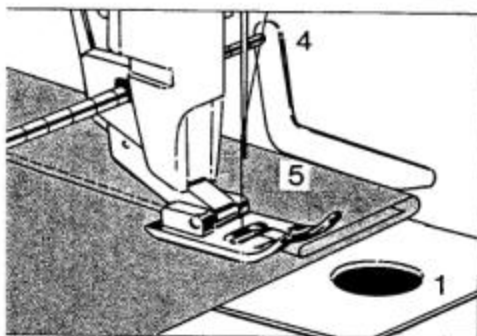
- 2 Valse zoom open zoom

Zigzagsteek nr. 5. Werk de rand van de beide aan elkaar te zetten delen af. Maak een zoom en leid de kanten links en rechts langs de geleider terwijl u naait.

3 Kleine plooiën en biezen

Plaats de naald in zijn linkerstand. Rechte steek. Geleid de vouw langs de geleider.

Stofgeleider - 493.850

Gebruik van de stofgeleider

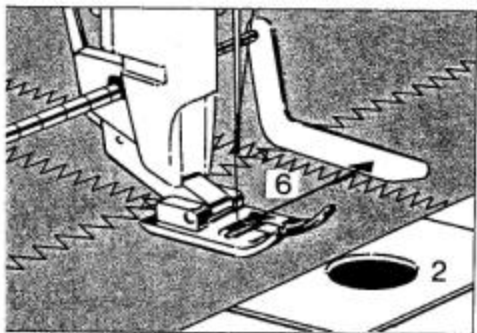
1 Om op regelmatige afstand langs de stofrand te stikken (zomen, siersteken enz.).

2 te watteren,

3 het innaaien van een koord.

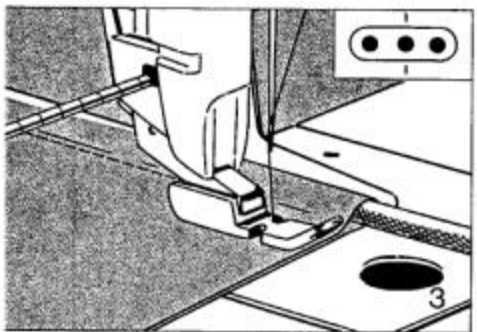
4 Steek de pen door de opening van de persvoet-houder.

5 Geleid het werkstuk zodat de rand van de stof langs de geleider loopt.

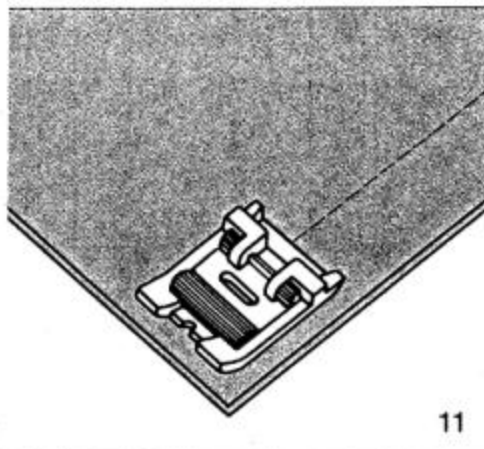
2 **Voor watteren** stikt u de eerste naad in het midden van de stof. Vervolgens

6 stelt u de geleider op de gewenste afstand tussen de stiksels. Vervolgens maakt u de andere stiksels in de richting van de rand van de stof. Neem een beetje meer materiaal dan nodig, want de lagen hebben de neiging om te verschuiven. Maak de randen gelijk na het naaien.

3 Koord innaaien

Gebruik de ritsvoet D en zet de naald naar rechts, zodat u in staat bent zeer kort langs het omwikkelde koord te naaien.

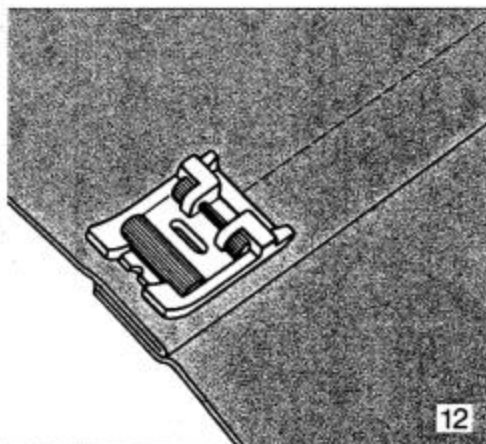

Het naaien van soepel leer – of van plastic materiaal

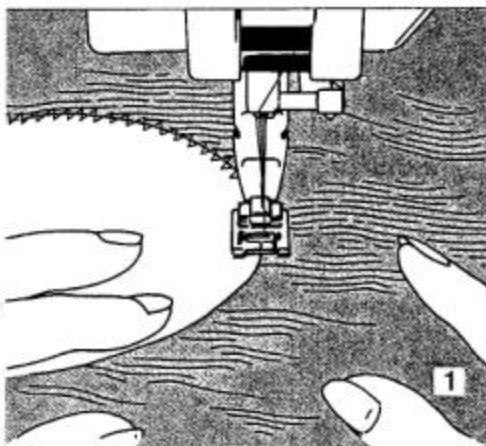
Rolvoet F 494.450

Deze voet is uitstekend geschikt voor het verwerken van materialen die de neiging hebben aan de voet te plakken.

11 Steel in op de rechte steek, lengte maximaal 5.

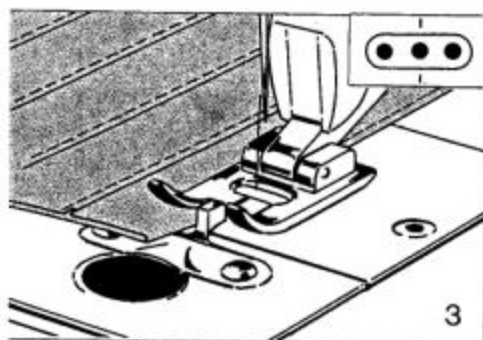
12 Het doorstikken op een lengte van 7.5 mm kan desgewenst een mooi effect geven. Gebruik bij voorkeur een leernaald. De naad komt dan beter tot zijn recht.

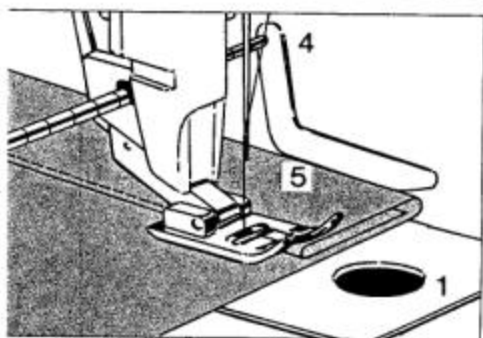
Vrije arm en vrije naaikop

voor

1 het opnaaien van stukken en het aanbrengen van verstevigingen in broeken, tuinbroeken, jeans, enz. stoppen door de stof met de hand strak houden.

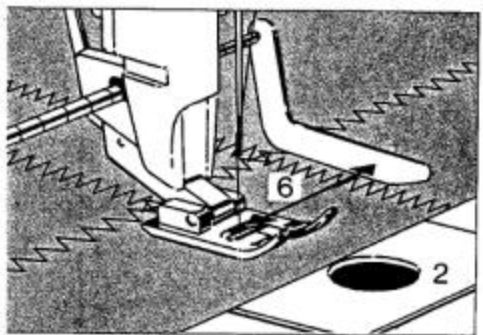
- 3 Kleine plooiën en biezen
Plaats de naald in zijn linkerstand. Rechte steek.
Geleid de vouw langs de geleider.

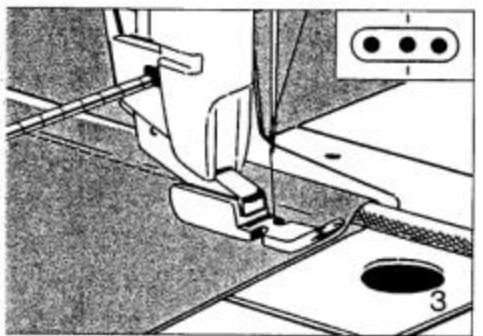
Stofgeleider – 493.850

Gebruik van de stofgeleider

- 1 Om op regelmatige afstand langs de stofrand te stikken (zomen, siersteken enz.),
- 2 te watteren,
- 3 het innaaien van een koord.
- 4 Steek de pen door de opening van de persvoet-houder.
- 5 Geleid het werkstuk zodat de rand van de stof langs de geleider loopt.

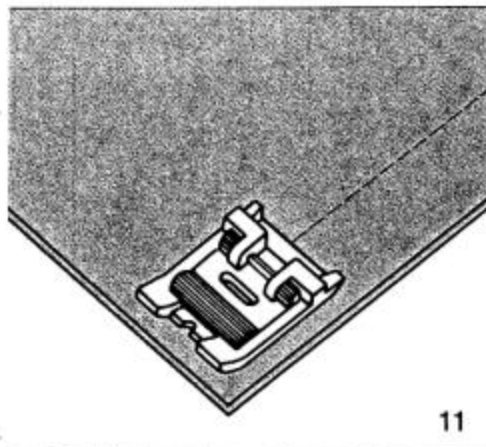

- 2 **Voor watteren** stikt u de eerste naad in het midden van de stof. Vervolgens
- 6 stelt u de geleider op de gewenste afstand tussen de stiksels. Vervolgens maakt u de andere stiksels in de richting van de rand van de stof. Neem een beetje meer materiaal dan nodig, want de lagen hebben de neiging om te verschuiven. Maak de randen gelijk na het naaien.

3 Koord innaaien

Gebruik de ritsvoet D en zet de naald naar rechts, zodat u in staat bent zeer kort langs het omwikkelde koord te naaien.

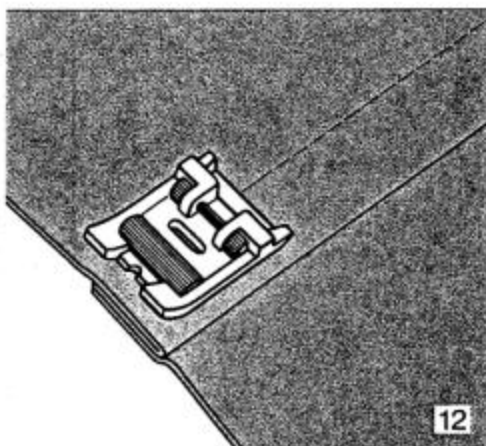

Het naaien van soepel leer – of van plastic materiaal

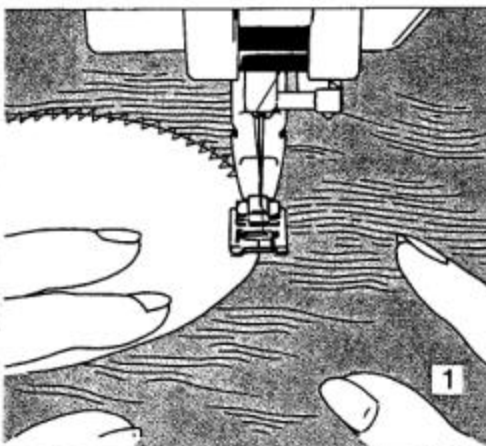
Rolvoet F 494.450

Deze voet is uitstekend geschikt voor het verwerken van materialen die de neiging hebben aan de voet te plakken.

11 Stel in op de rechte steek, lengte maximaal 5.

12 Het doorstikken op een lengte van 7.5 mm kan desgewenst een mooi effect geven. Gebruik bij voorkeur een leernaald. De naad komt dan beter tot zijn recht.

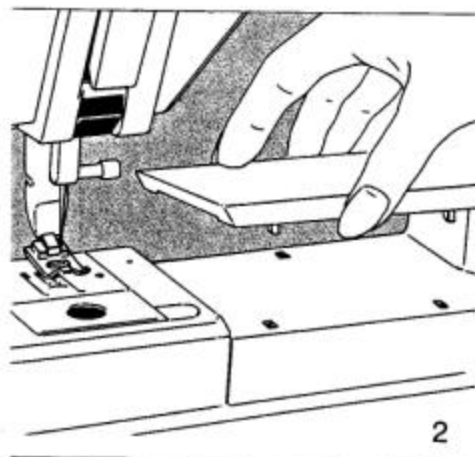

Vrije arm en vrije naaikop

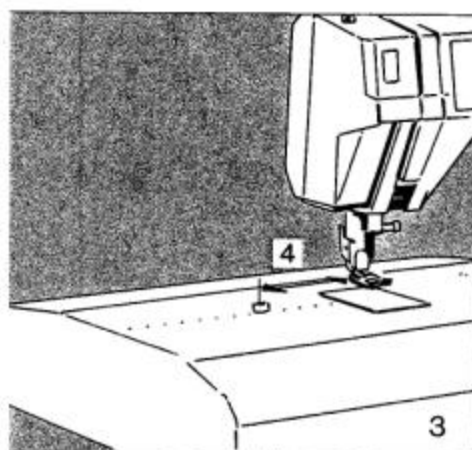
voor

1 het opnaaien van stukken en het aanbrengen van verstevigingen in broeken, tuinbroeken, jeans, enz. stoppen door de stof met de hand strak houden.

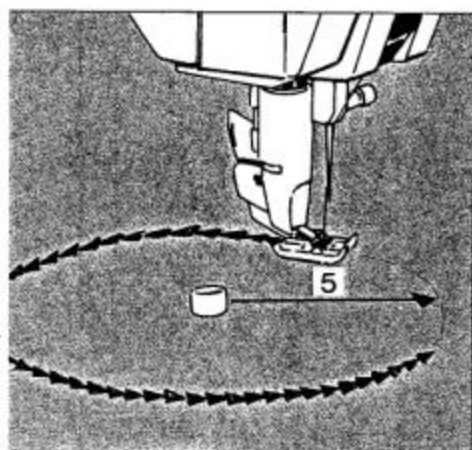
www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
 Lange Bisschopsstraat 9
 7411 KG Deventer
 Tel.: 0570 - 61 63 83
 www.lockmachine.info

2 Neem het deksel van de vrije arm om de naaikop vrij te maken. Dit is ideaal om het werkstuk rond de vrije arm en de naald te kunnen draaien. Gebruik naaivoet A of de cordonvoet B. Steken naar wens.

3 U krijgt een handige werktafel door de kap om de naaikop te plaatsen. Zeer geschikt om grote stukken gemakkelijk te geleiden.

Cirkel-stikken

Nuttige- of siersteken. Naaivoet A of cordonsteek B, steken naar wens.

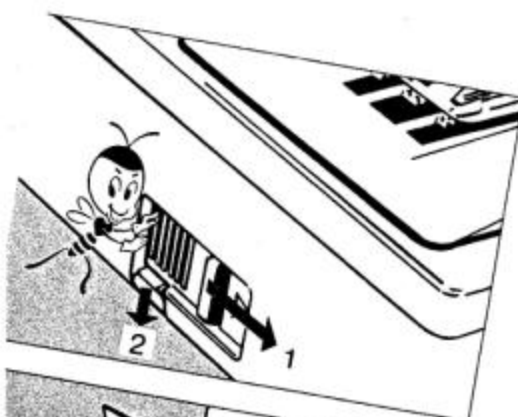
3 De werktafel is voorzien van gaatjes

4 op 1 cm van elkaar. Het is mogelijk cirkels te stikken van 12 tot 42 cm doorsnee.

5 Leg het werkstuk onder de voet en zet het pinnetje in het midden van de cirkel en bevestig het vervolgens in het gewenste gaatje. Hoe groter de afstand tussen de naald en het pinnetje, desto groter wordt de cirkel.

Doe de persvoet omhoog en naai, terwijl u de stof met de hand vanuit het midden vlak houdt in de richting van de voorkant van de voet.

Het verzinken van de transporteur

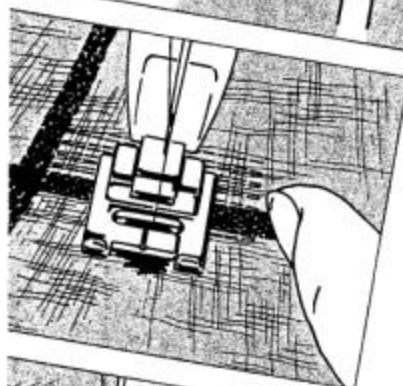
Voor stoppen, borduren en het uit de vrije hand maken van monogrammen, laat u de transporteur zakken.

- 1 Door de schuifregelaar, die achter de naaikop zit, opzij te schuiven, laat u de transporteur zakken.
- 2 Om de transporteur weer omhoog te zetten, drukt u de vergrendeling omlaag en de transporteur komt weer omhoog als u naait.

Stoppen

Gebruik dun garen om te stoppen. Stoffen die erg versleten zijn versterkt u met vlieseline aan de achterkant.

Stoppen uit de vrije hand

- Rechte steek nr. 1. Naaivoet A 494.510
- 1 Plaats de transporteur omlaag.
- 3 Verlaag de druk van de persvoet door de hendel op 0 te zetten (zie blz. 7).

Alvorens te stoppen plaatst u de persvoet

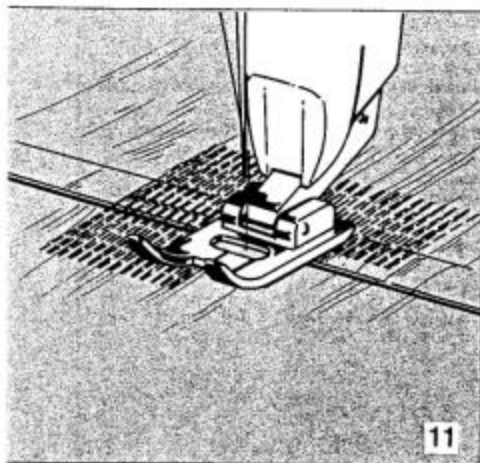
- 4 Houd de stof vast met de handen en maak een stiksel, de stof van links naar rechts bewegend.

- 5 Vervolgens plaatst u de vingers zo dicht mogelijk bij de persvoet en verstevigt het stiksel parallelsgewijs de stof bewegend van voor naar achter.

- 3 **Belangrijk.** Stel de persvoetdruk weer op 2 af
- 2 en doe de transporteur direct omhoog als u klaar bent met stoppen.

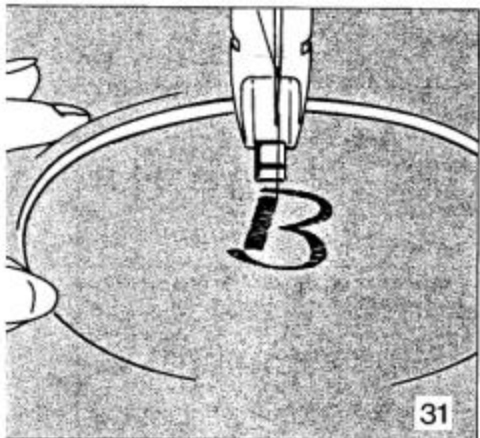
www.matri.nl
Matri Naaimachine
 specialisten sinds 1929
 Lange Bisschopsstraat 9
 7411 KC Deventer
 Tel.: 0570 - 61 63 83
 www.lockmachine.info

Het automatisch stoppen zonder de transporteur te laten zakken

– Steek nr. 8 – naaivoet A 494.510

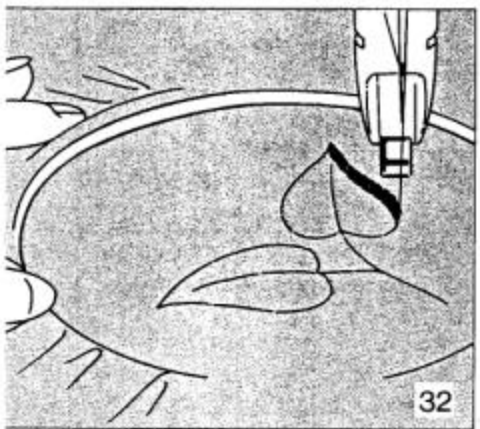
- 11 De voor- en achteruitbeweging is automatisch. Terwijl u stopt, de stof lichtjes naar links trekken. Is voornamelijk geschikt voor het verstevigen van versleten stukken, extra dikke gedeelten en randen.

Monogrammen uit de vrije hand

Zigzagsteek nr. 4, breedte al naar gelang het soort werk.

- 1 Zet de persvoet omlaag en gebruik de naaitafel. Bovenspanning op de blauwe zone. U borduurt zonder voetje.
- 31 Span de stof in een borduurring en stuur haar, om al naaiend op deze manier een monogram te maken. Zet de persvoet omlaag en naai regelmatig terwijl u de borduurring **langzaam** stuurt om de benen en bochten te maken en **sneller** voor horizontale stukken.

Fantasie motieven uit de vrije hand

Zigzagsteek nr. 4 – breedte al naar gelang het werk. Transporteur omlaag, naaitafel. Bovenspanning blauwe zone. U naait zonder persvoet.

- 32 Teken het motief op de stof, die u in een borduurring opspannt. Zet de persvoet omlaag. U stikt de omtrek van het motief door de borduurring al naaiend te verplaatsen. Vervolgens vult u het motief geheel of gedeeltelijk op met zigzagsteken gericht naar het midden.

Aanvullende aanwijzingen Aanbevelingen voor service en onderhoud

naald, garen en stof

Gebruik bij voorkeur een mat of gemeriseerd garen van goede kwaliteit. Voor het stoppen adviseren wij u links-getwijd garen. Een te droog garen breekt snel. Ook op de machine krijgt u met een slechte naald onbevredigende resultaten. Een stompe of kromme naald moet vervangen worden.

Een gouden regel

Kies het garen afhankelijk van het werk en de stof, de naald naar het garen en de stof. Stop-, naal- of borduurgaren kiest u, afhankelijk van de fijnheid, de sterkte en het uiterlijk van het garen.

Het is aan te bevelen eerst met eenvoudige werkjes te beginnen, om met de machines vertrouwd te raken.

Alle normale stoffen kunnen zonder problemen verwerkt worden. Voor enkele stoffen, synthetische, tricot, stretch, zijde, jersey, lingerie enz. is het aan te bevelen de naald naar links te zetten of voet Y te gebruiken. Het stiksel wordt hierdoor nog regelmatig.

Naalden

Koop deze bij uw Elna-dealer. De verpakkingen zijn meestal 5 of 10 assorti (verschillende diktes).

Naald voor de normale stoffen – 130/705H
Universele naalden met lichte kogelpunt om het weefsel niet te beschadigen.

Sterkte 70 – voor fijne stof en garen – batist, katoen, jersey voor onderkleding, kant, kousen, organdy, synthetische stoffen. Stoppen, afwerken enz.

Sterkte 80 – voor middelzware stoffen en garens – katoen, wol, zijde, telt, fluweel, popeline, bekledingsstof, blouses, synthetische stoffen. Stoppen, afwerken enz.

Sterkte 90 – voor halfzware stoffen en middelzware garens – wol, bekledingsstof, piqué, flanel, popeline, kostuumstof, werkkleding, hard geweven linnen, synthetisch materiaal.

Sterkte 100 – voor zware stoffen en dik garen – meubelstof, wol, mantelstof, grof linnen, voor open zomen met stopgaren.

Naald voor tricot en stretch – 130/705H-S
Naald met kogelpunt, om de weefsels uit elkaar te houden zonder ze te beschadigen

Sterkte 75 voor halffijne jersey, nylon, onderkleding

Sterkte 90 voor tricot, middelzware jersey, helanca,

lycra, kledingjersey.

Naald voor jeansstof – 130/705H-J

Naald met een bijzondere punt, waardoor zij gemakkelijk in harde en dicht geweven stoffen steekt.

Sterkte 90 voor de gemiddelde blue-jeansstof.

Naald voor leer en plastic – 130/705H-LL

Naald met snijdende punt.

Niet voor textiel te gebruiken, daar het weefsel stuk gesneden wordt.

Sterkte 90 en 100 voor zacht leer, nappa, kunstleer enz. versterkingen van kledingstukken enz.

Tweelingnaald – 130/705

Met 2, 2,5 en 4 mm afstand, diktes 80/2 – 80/2,5 en 80/4 voor biezen en siernaden.

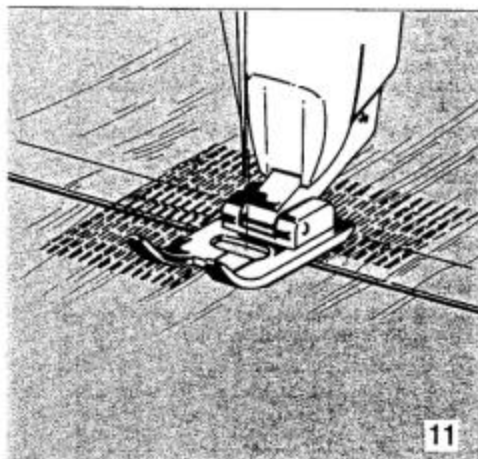
Stof	Katoen	Garen	
		Zijde	Kunststof
dun	120-100*	te naaien	te naaien
versleten	te stoppen 120-100*	te stoppen	te stoppen
middel	100-60*	te naaien	te naaien
middel dik	80-40*	te naaien	te naaien
zwaar en grof materiaal	40*	te naaien	te naaien

* De in de tabel genoemde nummers kunnen per land verschillen.

Stoffen	Naalden systeem 130/705H 15x1**
dun	<u>70</u> 10
versleten	<u>70</u> 10
middel	<u>80</u> 10-12
middeidik	<u>80-90</u> 12-14
zwaar en grof materiaal	<u>90-110</u> 14-18

** of systeem 705.

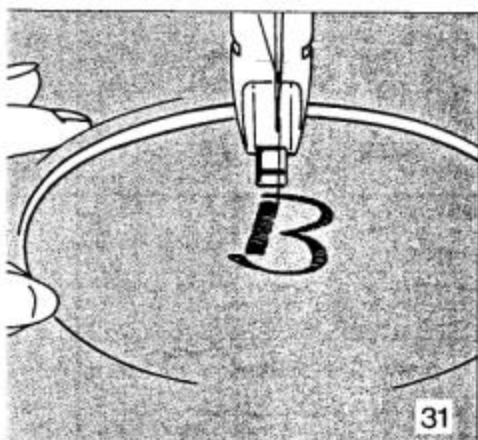
www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

Het automatisch stoppen zonder de transporteur te laten zakken

– Steek nr. 8 – naaivoet A 494.510

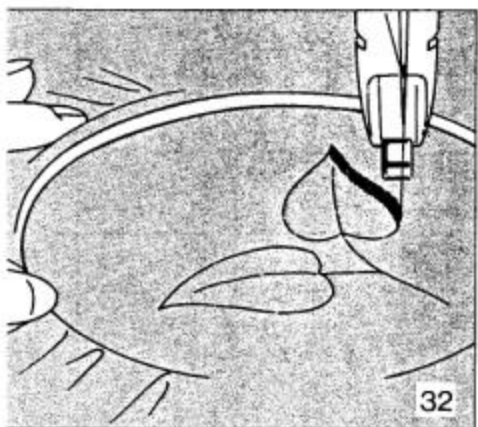
- 11 De voor- en achteruitbeweging is automatisch. Terwijl u stopt, de stof lichtjes naar links trekken. Is voornamelijk geschikt voor het verstevigen van versleten stukken, extra dikke gedeelten en randen.

Monogrammen uit de vrije hand

Zigzagsteek nr. 4, breedte al naar gelang het soort werk.

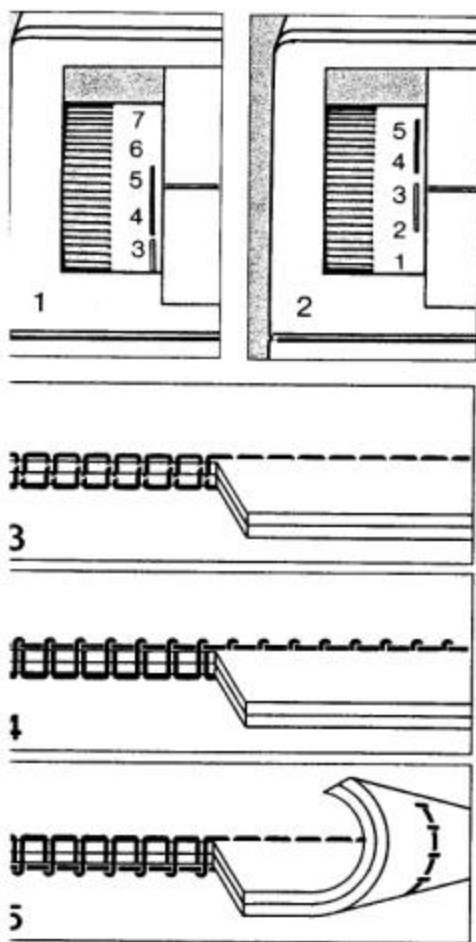
- 1 Zet de persvoet omlaag en gebruik de naaitafel. Bovenspanning op de blauwe zone. U borduurt zonder voetje.
- 31 Span de stof in een borduurring en stuur haar, om al naaiend op deze manier een monogram te maken. Zet de persvoet omlaag en naai regelmatig terwijl u de borduurring **langzaam** stuurt om de benen en bochten te maken en **sneller** voor horizontale stukken.

Fantasie motieven uit de vrije hand

Zigzagsteek nr. 4 – breedte al naar gelang het werk. Transporteur omlaag, naaitafel. Bovenspanning blauwe zone. U naait zonder persvoet.

- 32 Teken het motief op de stof, die u in een borduurring opspant. Zet de persvoet omlaag. U stikt de omtrek van het motief door de borduurring al naaiend te verplaatsen. Vervolgens vult u het motief geheel of gedeeltelijk op met zigzagsteken gericht naar het midden.

Universele draadspanning in zones

De universele spanning maakt beter en gemakkelijker naaien mogelijk. Indien nodig verandert u de bovenspanning.

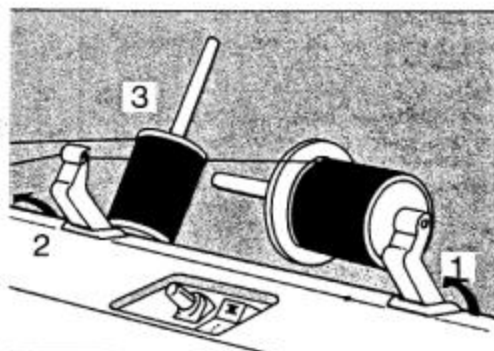
Bovenspanning

Zij omvat 2 zones:

- 1 de witte zone 4-5-6 voor de meest gebruikte stoffen, middelvast geweven en zware stoffen
- 2 de blauwe zone 2-3 voor middelzware, losse en dunne stoffen.
- 3 de juiste spanning: de boven- en onderdraad zijn in de stof verknoot.
- 4 De bovenspanning te zwaar: de onderdraad verschijnt boven op de stof. Verlaag de bovenspanning door de knop op de stand tussen 4 en 1 te zetten.
- 5 De bovenspanning te los: de onderdraad verschijnt aan de onderkant boven op de stof. Zet de bovenspanning hoger door de knop op de stand tussen 5 en 9 te zetten.

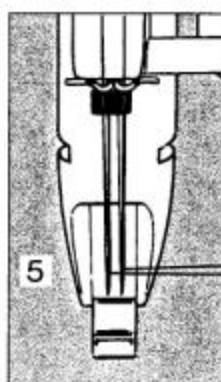
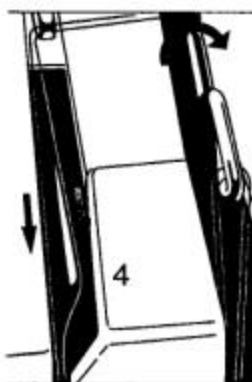
Als u de spanning test doet u dat op een dubbel stukje stof (niet op enkele stof) zoals het geval is als u naait.

In de fabriek wordt de spanning afgesteld op middel of licht al naar gelang de soorten stof die in het land van bestemming vooral worden verwerkt.

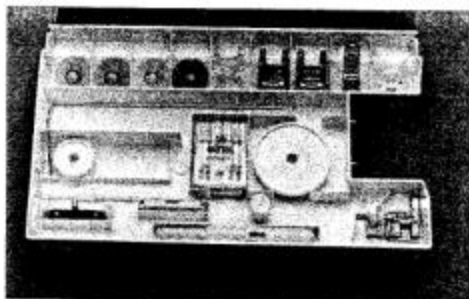
Inrijgen en naaien met dubbele naald

- 1-2 Zet de kloshouder en draadgeleider omhoog. De eerste klos garen zet u horizontaal op de kloshouder en daarop het schoteltje.
- 3 De tweede kloshouder plaatst u in het gat onder aan de voet van de draadgeleider. Zet nu de tweede klos garen hierop en rijg vervolgens de beide draden in op dezelfde manier als voor één draad – zie blz. 2 en 3.

- 4 Doe een draad links van de middelste spanningsschijf en de andere rechts.
- 5 Doe aan beide kanten van de naaldstang een draad en één door elk oog van de naald.
- N. B.:** Maak geen bredere steken dan 3 mm om te voorkomen dat de naald op de persvoet of de rand van de naaldplaat terecht komt.

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
 Lange Bisschopsstraat 9
 7411 KC Deventer
 Tel.: 0570 - 61 63 83
 www.lockmachine.info

Standaardbenodigheden
 bij uw machine wordt geleverd
 doos met hulpstukken
 Schuif die onder de vrije arm
 als u uw machine wil opbergen.

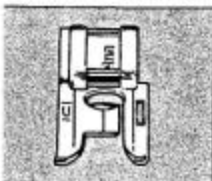
A 494.510

b 494.460

Naaivoet (op de machine)
 Cordon voet

A 494.510
 b 494.460

U 494.500

Y 494.490

Knoopsgatenvoet
 Naaivoet voor fijne stoffen

U 494.500
 Y 494.490

F 494.450

Rotvoet

F 494.450

D 494.470

E 494.480

Ritsvoet
 Blindzoomvoet

D 494.470
 E 494.480

493.700

493.430

1 kleine kloshouder (niet afgebeeld)
 1 draaiende kloshouder voor algemeen
 gebruikte garens en voor speciale dunne
 garens (synthetische)
 5 spoelklosjes - waarvan een in
 de machine

493.700
 493.750
 494.430

494.260

494.550

Rimpelapparaat voor elastiek 7.5 mm
Plaatje voor imitatie open zoom

494.260
494.550

487.390

494.280

Pen voor cirkel stikken
Draadinsteker

487.390
494.280

494.230

Knoopsgatentormmesje

494.230

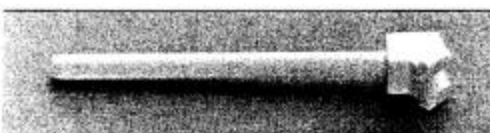

Kwastje

494.220

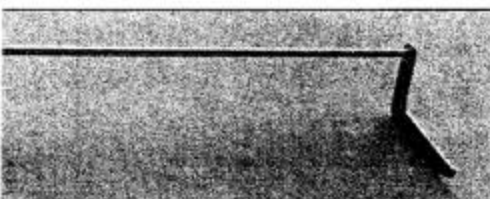
Kleine schroevendraaier

493.600

Verwisselbare garenkloshouder

493.600

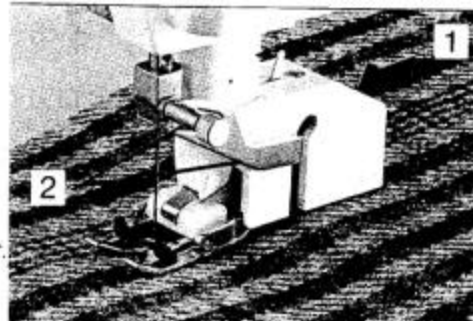
493.850

Stofgeleider
Niet afgebeeld:
Pakje met 5 naalden 70-90
Pakje naalden voor jeans en rekbaar stoffen
Dubbele naald

493.850

427.150

427.670

492.000

JA	-----	~~~~~	~~~~~	etc.
NEE	~~~~~	~~~~~	~~~~~	etc.

Extra hulpstukken

De mogelijkheden bij het naaien kunnen nog aanzienlijk worden uitgebreid door het gebruik van hulpstukken of de voorgeprogrammeerde cassettes die als extra accessoires kunnen worden gekocht.

Hiervoor kunt u zich wenden tot uw Elna leverancier

Boventransportvoet

- voorkomt het verschuiven van 2 lagen stof die direct aan elkaar genaaid worden, vergemakkelijkt het correct aan elkaar naaien van stof bedrukt met patronen of tekeningen. Ook geschikt voor fluweel.

NB: Zet de voet van de achterkant in de groef (1) zo ver als mogelijk is, waarbij deze moet aansluiten in de vork van de naaldklemkop (2).

Cassettes uitsluitend voor de Elna 9000

Beschikbare cassettes:

Cassette 1: 809-851 Alfabeta - rond schrift

(groen) hoofdletters

Cassette 2: 852-899 48 siersteken - figuren en kruissteken - zomen enz.

Cassette 3: 900-925 monogrammen tot 15 mm (blauw)

Cassette 4: 926-973 48 siersteken, thema's aangaande feesten, natuur, dieren, vogels, versieringen enz.

Toets het nummer in op het paneel, zoals gebruikelijk.

Opgelet: 2 cassettes van dezelfde kleur (groen-groen) of (blauw-blauw) mogen niet tegelijk worden ingevoerd.

De electronica wordt hierdoor ontregeld.

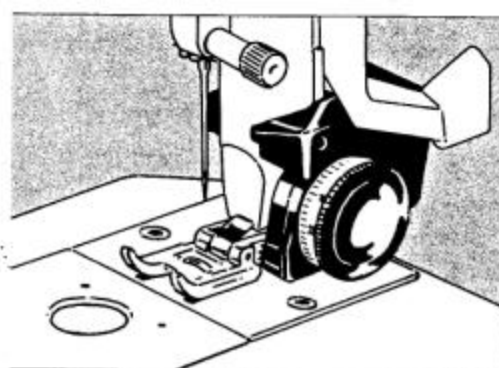
Belangrijk: trek de stekker uit het stopcontact.

1. Open het dekseltje met een schroevendraaier
2. Maak de opening voor het plaatsen van de bovenste cassette vrij door de schuif naar beneden te drukken en voor het plaatsen van de onderste cassette schuift u deze naar boven.
3. Druk de cassette voorzichtig op haar plaats tot ze niet verder kan en druk vervolgens het iipje terug.
2. Berg vervolgens de cassettes op door de schuif in het midden te plaatsen (tussen de twee openingen voor de cassettes).

Plaats het dekseltje terug

Opgelet: Als de cassette niet genoeg naar beneden is gedrukt en het deksel niet goed geplaatst, zal over het algemeen de electronica worden ontregeld.

Stuurapparaat voor automatische
knoopsgaten 200

493.290

493.290

494.520

494.530

Zooltje voor rolzoom 3 mm
Zooltje met merktekens voor recht stikken

494.520

494.530

494.540

494.270

Knoopaanzetsool
Rimpelvoet voor elastiek
13 mm
10 mm

}

494.540

494.270

424.970 424.980

424.630

Borduuring
75 mm (3")
150 mm (6")
Tapijtvork

424.970

424.980

424.630

427.680

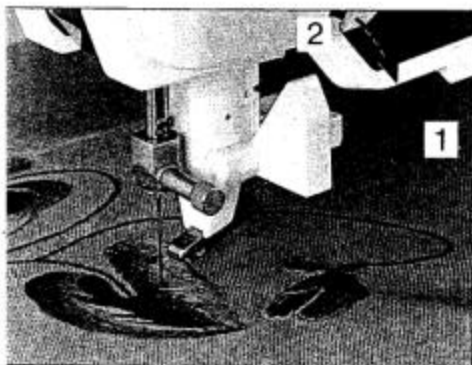
424.740

Chabloon voor tekeningen, patronen,
verkleinen of vergroten enz.
Assortiment tweeling naalden
2 mm 80/2
2.5 mm 80/2,5
4 mm 80/4

}

424.740

427.680

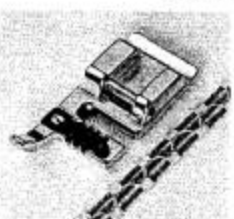

493.250

Borduuroepel voor het stoppen en vrije-hand
borduren 493.250

494.560

493.890

Rimpelvoet
voor fijne en middelzware Stoffen
(volant, gordijnen, etc.)

494.560

Niet afgebeeld

Stopvoet
Voor stoppen of afwerken van rafelige
kanten, en eenvoudig uit de vrije hand te
borduren.

493.800

Biezenvoet

Met deze voet kunt u een biezennaad naaien,
en de naad eventueel naast elkaar herhalen.

494.580

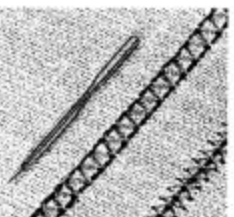
Koordjesvoet

Met deze voet kunt u tot 5 koordjes gelijktijdig
naaien, bij siersteken.

494.570

427.700

427.350

Naald met veer nr. 80
voor het stoppen en uit de vrije-hand
borduren.

427.700

Zwaardnaald nr. 100
bijzonder geschikt voor applicatiewerk.

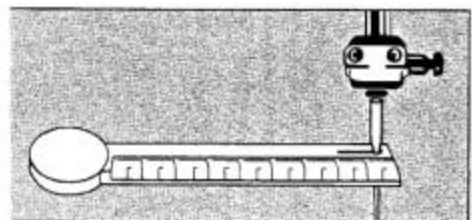
427.350

Naaldhouder/vergrootglas

- maken het makkelijker om de naald in de klem te
zetten

- een vergrootglas vergemakkelijkt ook het inrijgen
- en een lineaal met maatindeling is praktisch voor
het markeren van de zoombreedtes.

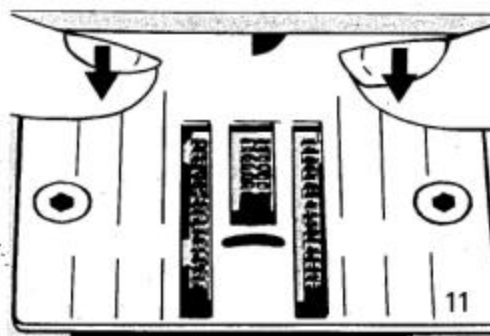
494.050

494.050

39

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

Onderhoudmachine

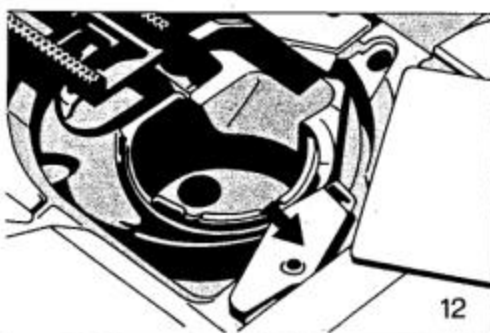
Om de machine schoon te maken of het lampje te verwisselen, trekt u eerst de stekker van de machine uit het stopcontact.

Een goed gebruik en onderhoud zijn een garantie voor het goed functioneren van uw machine.

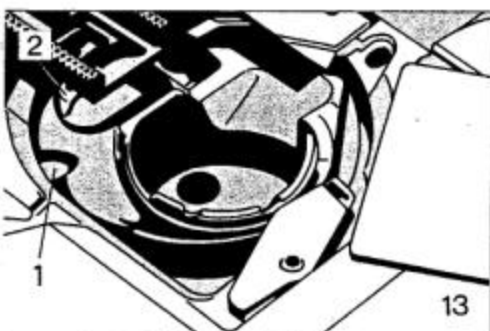
Grijper

Verwijder regelmatig de restjes van draden van de stof uit uw grijper. De persvoet en de naald zet u omhoog en open het grijperdeksel.

- 11 Neem de naaldplaat er af door stevig op de achterkant te drukken, met het kwastje maakt u de transporteur schoon en reinigt u tevens de grijper.

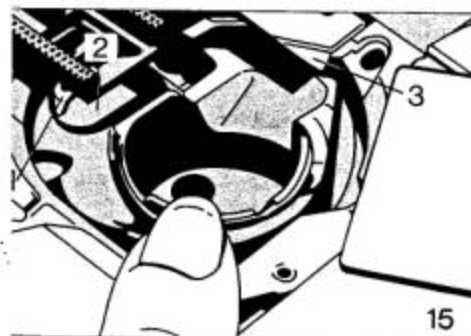
- 12 Als dat nodig is haalt u de capsule uit de grijper. Schuif het beveiligingsplaatje naar u toe. Zet de draadhefboom geheel omhoog door aan het handwiel te draaien.

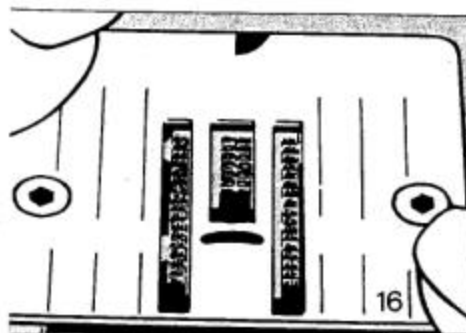
- 13.1 Het hamertje moet op het punt staan te verdwijnen onder de bocht.
- 13.2 En de punt van de grijper verschijnt links van de transporteur in de inkeping van de capsule.

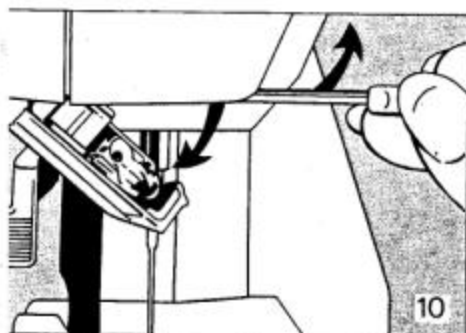
- 14 U kunt dan de capsule uitnemen door ze naar u toe te trekken.
- Om ze terug te plaatsen zet u de grijper in de juiste stand, zoals hierboven beschreven onder 13.1 en 13.2.

- 15.1 De punt van de grijper moet links van de transporteur zijn en vervolgens verschijnen in de inkeping van de capsule.
- 15.2 De uitsparing van de capsule moet onder de transporteur komen te liggen en de capsule-rand onder de versmalling. Druk lichtjes op de capsule en draai het handwiel voorzichtig naar u toe totdat de capsule op haar plaats valt.
- Controle:** Draai het handwiel met de hand en de capsule moet op haar plaats blijven. Als dat niet het geval is, dan de voorgaande handelingen herhalen.

- 16 Breng de naaldpaat op haar plaats en druk er van boven op totdat ze zich vastzet. Doe het grijperdeksel dicht.

Lampje: 12 volt - 5 watt maximum

- 21 U moet de stekker uit het stopcontact trekken om het gloeilampje te verwisselen. Houd rekening met het aantal volts en watts: 12 volt - 5 watt. Trek de lamphouder omlaag en haal het lampje eruit. Druk het nieuwe lampje in de houder en druk de lamphouder weer op zijn plaats.

Batterijen voor het elektronische geheugen (alleen voor de Elna 9000)

Alkaline batterijen van 1,5 volt.

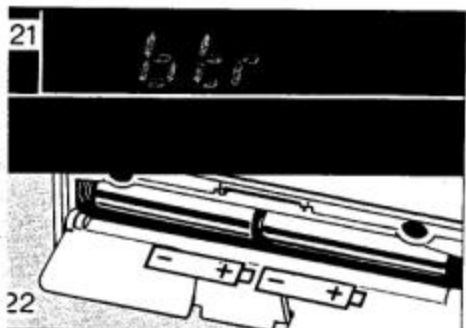
Zij houden de gegevens vast in het geheugen.

- 21 Zij moeten verwisseld worden zodra in het display «btr» verschijnt (batterij leeg). Men kan doorgaan met naaien maar niets kan in het geheugen worden vastgelegd.

Het dekseltje onder de grondplaat van de machine met een mes openen.

- 22 De batterijen verwijderen en nieuwe plaatsen. Door dit verwisselen verdwijnen alle gegevens uit het geheugen. Als u de van nieuwe batterijen voorziene machine weer inschakelt, verschijnt in de display (21) «clr» gedurende enkele ogenblikken: het geheugen kan weer opnieuw gebruikt worden.

Als in de display (21) ER verschijnt, kan het geheugen nog niet gebruikt worden. U dient zich dan tot de Elna-dealer te wenden.

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
 Lange Bisschopsstraat 9
 7411 KC Deventer
 Tel.: 0570 - 61 63 83
 www.lockmachine.info

Het verhelpen van kleine storingen

Volg de hieronder genoemde aanwijzingen op of raadpleeg de opgegeven bladzijde van de handleiding.

Het waarschuwinglampje gaat branden De machine gaat zwaar lopen, het mechanisme wordt geremd of de machine stopt.

Stop met naaien, schakel de schakelaar uit en weer in en probeer of de machine weer normaal loopt. Als het lampje niet meer gaat branden, is alles in orde.

Anders:

Trek de stekker uit het stopcontact, draai langzaam het handwiel met de hand om vast te stellen waar de machine zwaar loopt, bijvoorbeeld:

- de stof kan te zwaar zijn om met een huis-houdmachine te verwerken. 40-41
- draden en stofresten hinderen de grijper. 41-42
- Maak deze goed schoon.
- als het om een zwaar punt in het mechanisme gaat, neem dan de capsule eruit om het te controleren.
- als de storing niet verholpen is, neemt u contact op met uw Elma leverancier.

De bovendraad breekt

De naald is niet van het systeem 130/705H of 705 (15X1). Zij kan van slechte kwaliteit zijn, verboden, niet goed ingezet (verkeerd-om, of niet hoog genoeg) of is niet geschikt voor het werk. 32-33

Te sterke bovenspanning 33
Draad is niet goed ingeregend, te droog of van slechte kwaliteit 2-3

Hij zit om de garenpen vast 32
De garendikte is niet goed voor het werk
De naald is niet geschikt voor het garen en het werk.

De machine moet schoongemaakt worden
De capsule zit niet op de juiste plaats 40-41
Controleer de toestand van de steekplaat en de naaivoet (beschadigde opening, eventueel bij uw dealer laten polijsten)

De onderdraad breekt

Het spoeltje is slecht opgespoeld of de draad is niet goed opgehaald. 2-3
Hij loopt niet goed van het spoeltje af.

De machine slaat steken over

De machine is niet goed ingeregend. 2-3
De naald is niet overeenkomstig het garen en het werk. 32

De naaivoet is niet geschikt voor het werk.
De naald is niet van het systeem 130/705H of 705 (15X1)

Zij is van slechte kwaliteit, verbogen of niet goed geplaatst (verkeerd om of niet hoog genoeg). 8
Zij is niet geschikt voor het werk. omslag

Het garen is te dik of te stijf voor de naald,
Het garen is niet goed opgespoeld.
Het spoeltje zit verkeerd om.

biz.

Het garen is van slechte kwaliteit of ongelijkmatig van dikte.

Voor elastische «stretch» stoffen gebruikt u een stretchnaald 130/705HS

De naald komt bij het naaien niet naar onder

De naaldstang is niet ingeklikt, nadat u geborduurd of geregen heeft.

Schakel de machine uit en trek de naaldstand met de hand naar beneden en zij wordt automatisch weer ingeklikt.

De motor loopt maar de machine niet

De spoelschakelaar staat op «spoelen»
Zet hem op naaien.

De motor loopt niet

De machine is niet op de juiste voltage aangesloten. omslag

De schakelaar is niet ingeschakeld. omslag

De stekker van het pedaal zit niet goed

De machine stopt, garenresten in de grijper

De naald en de voet wegnemen, het grijper-deksel openen, het spoeltje en de steekplaat verwijderen. 41-42

Met de hand het handwiel met korte rukjes naar achteren bewegen en naar voren om de garenresten stuk te snijden.

De garenresten verwijderen en de machine even zonder garen laten lopen. Indien nodig de capsule eruitnemen.

Haal het stof eruit, maak de machine schoon en laat haar even zonder garen lopen.

www.matri.nl

Matri Naaimachine

specialisten sinds 1929

Lange Bisschopsstraat 9

7411 KC Deventer

Tel.: 0570 - 61 63 83

www.lockmachine.info

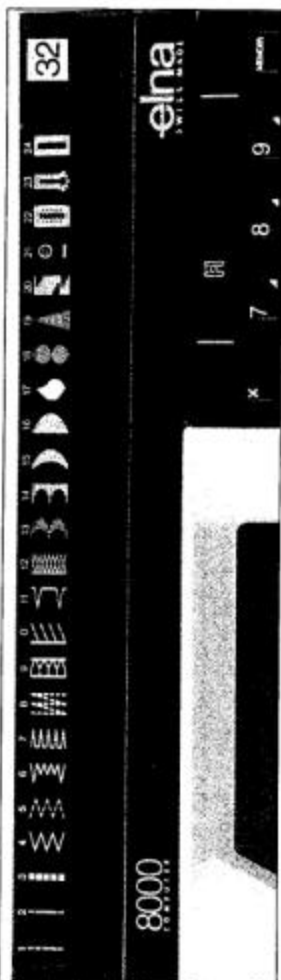
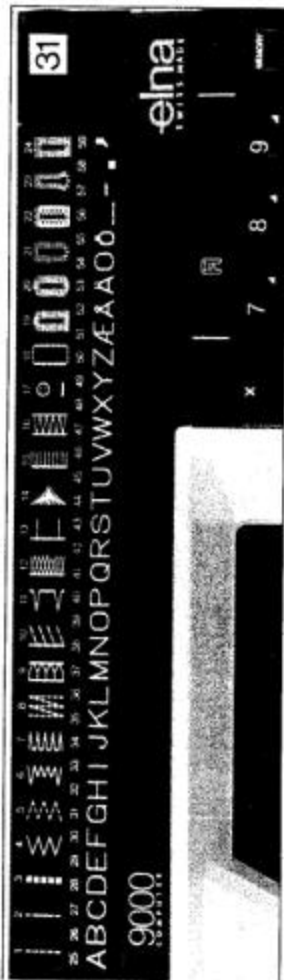
De naald blijft in de stof steken	blz.	Er zitten knopen in het garen. De bovenspanning is te strak	33
Het werkstuk laat zich niet verwijderen. Druk op de toets «naaldpositie» en druk één keer op het pedaal om de naald in de hoogste stand te doen stoppen.			
De naald zit vast in de stof		De machine loopt langzaam	5
De motor blijft nog enkele seconden ronken, zelfs zonder op het pedaal te drukken. Schakel de machine uit door de schakelaar af te zetten en maak de naald vrij door met enkele korte rukjes voor- en achteruit aan het handwiel te draaien.	40-41	De toets «Slow» – voor lage snelheid is verlicht. Druk op deze toets om de hogere snelheidszone in te schakelen.	
Het knoopsgat is niet correct		De machine maakt lawaai	
Het is niet goed in het geheugen vastgelegd		De gripper is vuil, u moet hem schoonmaken; 40-41 de naald is stomp, verwissel de naald. De steekplaat is niet goed geplaatst. De gripper maakt lawaai en de capsule springt eruit omdat de gripper vuil is. Maak haar schoon en verwijder alle stofresten.	
– Controleer het soort knoopsgat dat u wenst en leg het opnieuw op de juiste manier vast in het geheugen.	8-9, 11	De transporteur werkt niet – de stof gaat niet vooruit	
– U heeft per abuis aan de fijn-afstellingsknop gedraaid voor de knoopsgaten 19, 20 of 24, terwijl de twee merktekens tegenover elkaar moeten staan.		– De transporteur is verzonken	30
De fijnafstelling kan alleen maar gebruikt worden voor de knoopsgaten 18, 21, 22 en 23.		– De steeklengte is te klein	
De voet is niet geschikt voor het werk.		– De naaldstang is niet omlaag	
Het garen is te dik.			
De rupsen zijn te ver uit elkaar of te dicht opeen.			
De steeklengte is niet geschikt voor deze stof.			
Spanningen vuil of niet goed afgesteld.	39		
De stof rimpelt			
De boven- en of onderspanning is te strak	33		
De steek is te groot, het garen te dik.			
Het garen is niet goed naar boven gehaald	3		
De voet is niet geschikt.			
Zeer zware (dikke) stof wordt slecht genaaid			
Verlaag de persvoetstangdruk.			
De persvoetdruk is niet juist.	7		
De stof wordt onregelmatig getransporteerd			
De steekplaat is niet goed geplaatst,	40-41		
niet diep genoeg			
De transporteur is vuil.			
De naaivoet is niet geschikt voor het werk.			
De steeklengte is niet juist.	7		
De steek is niet breed genoeg	7		
Het motief is gespiegeld	22-23		
en opzichte van de gewenste stand.			
Druk op één van de beide omkeertoetsen.			
Verlengen van de motieven	21		
De display reageert niet: de steek is niet geschikt om te verlengen. Eventueel andere steek kiezen.			
het programma en de aanduiding veranderen			
zonder dat daaraan iets is gedaan: zet de schakelaar uit en weer aan. Kies opnieuw de steek.			
De naald breekt			
Bij trekken aan de stof raakt de naald de voet of de steekplaat. De naald is niet van het systeem 130/705H (15X1)	32		
Zij is van slechte kwaliteit, verbogen, niet goed geplaatst (verkeerd of niet hoog genoeg), of niet goed vastgezet.			
Zij is niet geschikt voor het werk.	32		

Alphabetische inhoudsopgave

	bladzijde
Aansluiten	1
Afwerken	6, 7, 12
Afwerksteek	6, 7, 12
Annuleren, herstellen	19
Blindsteek	12, 14, 25
Blindsteek voor blindzomen	13
Blindzomen	12, 14, 25
Bovenspanning – universeel	I*, 5, 33
Cirkelstikken	17, 29
Cordonsteek	6, 12
Draadafsnijder	3, 4
Draad hefboom	I*, 23
Doorstikken	15
Drievoudige steek	13
Electriciteit	I*, 40
Festonsteek	16, 17, 18
Fijnafstelling	3
Garens	32
Garenklossen	2, 3
Geheugen-cassettes	37
Geheugen-vastleggen	18
Grijperdeksel	2
Herhalen motieven	22-23
Herstellen – annuleren	19
Hoes	I*
Hulpstukken – standaard	35
Hulpstukken – speciaal	37, 39
Inrijgen – bovendraad	3
Inrijgen – onderdraad (spoel)	2
Kiezen + afstellen van steken	II*
Kloshouders	I*, 2-4, 32
Knopen	9
Knoopsgaten	8-11
Kruissteek	17
Lamp – licht	I*, 41
Lampje	I*, 41
Leer – plastic	28
Letters	20
Monogrammen	17, 20, 31
Naaien – geprogrammeerd	6
Naaiprogramma	II*
Naaien – vooruit – achteruit	4
Naaien – zigzag	6, 12
Naaitafel	29
Naalden	I*, 3, 32
Naalden – dubbele	15, 32, 34, 38
Naaldplooiën	27, 15
Naaldstand	5, 21
Onderdelen – belangrijke	I*
Onderdraad ophalen	3
Onderhoud	40-41
Overlocksteek – super	13
Overlockzoom – stretch	14

Pedaal	I*
Persvoetdruk	I*, 4, 7
Plastic – leder	28
Rimpelapparaat voor elastiek	26
Ritssluiting	24
Rossteek	14
Rijgen (Driegen)	15
Schriften	20
Scheuren	12
Snelheidsregeling	5
Snoer	I*
Spiegelen motieven	22-23
Spoeltjes	2
Spoelwinder	I*, 2
Steken – selectiepaneel	II*
Steken – nuttige	11
Steken – siersteken	16
Steken – superoverlock	13
Steekbreedte	6
Steeklengte	4, 6, 21
Schakelaar – veiligheids	I*
Stofgeleider	27
Stoppen	15, 30, 31
Stringen – kleine	42-43
Toetsenbord v. steekkeuze	II*
Transporteur	I*, 30
Typeplaatje	I*
Veiligheidsvoorschriften	I*
Verlengen van motieven	21
Verlengen van steken	4, 6, 21
Voetjes	I*
Voltage	I*, 40
Vrije arm	I*, 28
Watteren	27
Zadelsteek	15, 25
Zigzagsteek	6, 12
Zomen – met blindsteek	12, 14
Zoom – valse zoom	26

I* = Binnenkant omslag voor
II* = Binnenkant omslag achter

Naalprogramma

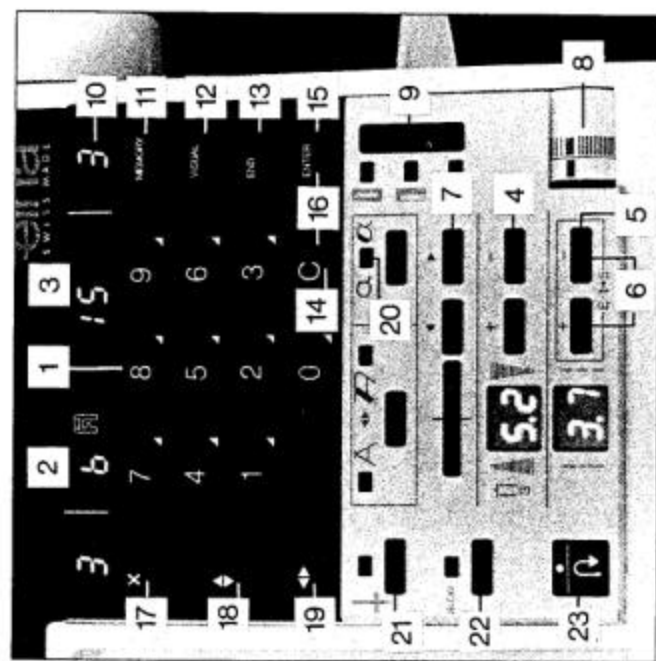
31-32 Verdraai de balken zo dat het gewenste programma verschijnt.
Toets het nummer van de gewenste steek in
- hiernaast afgebeeld

Beschikbaar voor:

31 **Elna 9000:** 249 nuttige steken, waarvan
7 knoopsgaten, letters,
siersteken + cassettes als extra
accessoire.

32 **Elna 8000:** 84 nuttige steken, waarvan
3 knoopsgaten, letters en
siersteken.

De machine is zo geprogrammeerd dat u de
rechtstreek meteen kunt maken als u de schakelaar
aanzet.

Bedieningspaneel

- 1 Toetsenbord voor kiezen van steken
- 2 Aanbevolen voetje
- 3 Nummer van de gekozen steek of steek in het
geheugen vastgelegd
- 4 Steekbreedte
- 5 Steeklengte
- 6 Verlengen van motieven
- 7 Naaldstanden, decanteren van de naald
- 8 Fijnaalstelling
- 9 Knoopsgaten
- 10 Nummer van opgeroepen geheugen
- 11 Memory - geheugentoeets
- 12 Visueel - visuele controle van de steken in het
geheugen
- 13 End - einde gebruik geheugen
- 14 Annuleren van een motief of steek
- 15 Enter - vastleggen in geheugen
- 16 Geheel wissen van het geheugen dat aangege-
ven is (10)
- 17 Stoppen en herhalen van een motief (1-9x)
- 18 Spiegelen in de lengte*
- 19 Spiegelen in de breedte
- 20 2 Alphabets*
- 21 Naaldstop voor het stoppen van de naald in de
hoogste of laagste stand
- 22 Normale of vertraagde snelheid
- 23 Achteruit naaien / eindigen van steek

* Alleen voor de Elna 9000